

Nr 82

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1960/61; given Stockholms slott den 4 mars 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;
- 2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;
- 3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

dels bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen i övrigt hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Gösta Netzen

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begäres bemyndigande att under budgetåret 1960/61 reglera priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk enligt i huvudsak de grunder, som tillämpas under innevarande budgetår.

De nu gällande förordningarna om viss reglering av handeln med fisk, m. m., angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur ävensom angående reglering av utförseln av fisk och skaldjur m. m., vilkas giltighetstid utgår den 30 juni 1960, föreslås skola förlängas att gälla till och med den 30 juni 1961.

Förslag

till

Förordning

**angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320)
om viss reglering av handeln med fisk, m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 30 maj 1952 om viss reglering av handeln med fisk, m. m.¹, vilken enligt förordning den 17 april 1959 (nr 108) gäller till och med den 30 juni 1960, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1961.

Förslag

till

Förordning

**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående
reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur², vilken enligt förordning den 17 april 1959 (nr 109) gäller till och med den 30 juni 1960, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1961.

Förslag

till

Förordning

**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående
reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.³, vilken enligt förordning den 17 april 1959 (nr 110) gäller till och med den 30 juni 1960, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1961.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 1 § SFS 1953: 373, beträffande 9 § SFS 1959: 108 och beträffande 12 § SFS 1956: 202.

² Senaste lydelse av 7 § och den vid förordningen fogade bilagan, se SFS 1959: 109.

³ Senaste lydelse av den vid förordningen fogade bilagan, se SFS 1959: 110.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och handelsdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, *vissa frågor angående regleringen av priserna på fisk m. m. samt anför därvid följande.*

I. Inledning

I förordningen den 30 maj 1952 (nr 320; ändrad genom förordningarna 1953: 373, 1956: 202 och 1959: 108) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., vilken förordning gäller t. o. m. den 30 juni 1960, är bestämmelser meddelade om handelsreglering — grundad på auktorisation av s. k. producentföreningar — och om prisregleringsavgift på fisk. Importen och exporten av fisk och fiskprodukter regleras med stöd av kungörelsen den 14 mars 1947 (nr 82) angående allmänt importförbud samt förordningarna den 5 juni 1953 (nr 372 och 374) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur resp. utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. Enligt sistnämnda förordningar, vilka likaså äger giltighet t. o. m. den 30 juni 1960, fordras i princip tillstånd av statens jordbruksnämnd för import av fisk och fiskprodukter.

Genom beslut den 17 april 1959 bemyndigade Kungl. Maj:t statens jordbruksnämnd att — i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som angivits i propositionen 1959: 65 och i jordbruksutskottets utlåtande 1959: 20 — för tiden t. o. m. den 30 juni 1960 anordna reglering av priserna på fisk samt av importen och exporten av fisk och skaldjur utav vissa slag ävensom att dels förordna om upptagande av prisregleringsavgift på svenskfångad fisk och importfisk enligt 5 och 8 §§ nyssnämnda förordning 1952: 320, dels enligt 12 § samma förordning meddela — såvitt angår täckande av andra kostnader i samband med prisreglering på fisk än i jordbruksnämndens centrala organisation uppkommande uppbörds- och kontrollkostnader — närmare föreskrifter rörande användningen av medel, som till jordbruksnämndens prisregleringskassa för fisk inflyter genom upptagande

av omförmälda prisregleringsavgifter m. m. I samma beslut föreskrev Kungl. Maj:t, att medel, som inflyter vid upptagandet av införselavgifter på färsk, kyld eller fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling eller kungsfisk (rödfisk, uer) skulle av jordbruksnämnden — med den begränsning, som anges i det följande — tillföras nämndens prisregleringskassa för fisk att användas för med kassan avsedda ändamål. Vidare bemyndigades jordbruksnämnden att av de medel, som inestår i prisregleringskassan för fisk, till regleringsföreningarna på fiskets område jämväl under budgetåret 1959/60 utlämna lån för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet på de villkor, som Kungl. Maj:t föreskrivit genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958. Samtidigt bemyndigades jordbruksnämnden att under budgetåret 1959/60 — med beaktande av vad i förenämnda proposition och utskottsutlåtande anförts — till bestridande av i propositionen omförmälda eventuella tillskott till kvalitetskontrollen av konserver samt av kostnaderna för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver — i den mån sistnämnda kostnader icke kunde bestridas genom inflytande kontrollavgifter — använda i första hand i jordbruksnämndens clearingkassa för fisk den 1 juli 1959 kvarstående medel och i andra hand ett belopp av högst 35 000 kr. ur de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1959/60 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t jordbruksnämnden att för bestridande av kostnaderna under budgetåret 1959/60 för den befattningshavare, som har till uppgift att främja fiskexporten, disponera ett belopp av högst 90 000 kr., varav 45 000 kr. från reservationsanslaget Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. och återstoden från de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1959/60 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Slutligen hemställde Kungl. Maj:t i samma beslut till fullmäktige i riksgäldskontoret att i enlighet med riksdagens omförmälda beslut under budgetåret 1959/60 ställa garanti för lån i Sveriges kreditbank aktiebolag mot gängse ränta åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta och åt Västkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Med stöd av Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut och enligt däri angivna grunder har hittills under innevarande budgetår upprätthållits prisreglering på fisk ävensom reglering av handeln med strömming samt av importen och exporten av fisk. Med stöd av kungörelsen den 17 april 1959 (nr 111) om införselavgift på vissa slag av filead fisk, vilken kungörelse fr. o. m. den 1 juli 1959 ersatt kungörelsen den 20 januari 1956 (nr 11) om införselavgift på vissa slag av färska och frysta fiskfiléer, utgår vidare vid införsel till riket av dylika filéer av gråsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling en avgift av 45 öre per kg av varans nettovikt.

I skrivelse, som inkommit till jordbruksdepartementet den 1 mars 1960, har *statens jordbruksnämnd* framlagt förslag till reglering av priserna på fisk under budgetåret 1960/61, m. m. Nämnden erinrar därvid om att enligt

Kungl. Maj:ts bemyndigande den 19 februari 1954 en utredning tillsattes med uppdrag att verkställa översyn av riktlinjerna för prisregleringen på fiskets område (1954 års fiskeriutredning). I skrivelse till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet den 12 januari 1960 har utredningen — under hänvisning till de ändrade förutsättningar i utredningens arbete, som uppkommit genom upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) — anhållit att bli befriad från uppdraget med utformningen av prisregleringssystemet och med de frågor, som sammanhänger härmed. Vidare erinrar nämnden, att chefen för jordbruksdepartementet den 19 februari 1960 befriat utredningen från dess uppdrag i sagda hänseenden. Kungl. Maj:t har därefter genom beslut samma dag uppdragit åt jordbruksnämnden att — i anslutning till den i artikel 28 EFTA-konventionen omförmälda undersökningen av förhållandena i fråga om handeln med vissa slag av fisk och andra marina produkter inom Europeiska frihandelssammanslutningen — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spørsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag.

Jordbruksnämnden har vidare anmält, att den berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrien tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område. Överläggningar i ämnet har därjämte ägt rum med jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område. Slutligen har nämnden i de frågor, som berörts i skrivelsen, samrått med *fiskeristyrelsen*, som därvid förklarar sig i sak biträda nämndens förslag.

II. Reglering av priserna på fisk m. m.

Nuvarande förhållanden

Innebörden av prisregleringen. Prisregleringarna på fisk har utformats i viss mån olika för, å ena sidan, väst- och sydkustens prisregleringsområden och, å andra sidan, ostkustens prisregleringsområde. På väst- och sydkusten innebär prisregleringarna, att jordbruksnämnden, efter överläggningar med fiskarorganisationerna därstädes, fastställer minimipriser på de viktigaste fiskslagen och därigenom möjliggör för fiskarna att utfå lägst dessa priser för bl. a. den fisk, som säljes till färskkonsumtion inom landet. Den fisk, som vid försäljning ej uppnår de sålunda fastställda minimipriserna övertas och nyttiggöres av för ändamålet särskilt bildade prisregleringsföreningar, på västkusten Västkustfisk, förening u. p. a., och på sydkusten Sydkustfisk, förening u. p. a.

Föreningarnas nyttiggörande av denna fisk sker genom försäljning på export — i färskt eller berett skick — eller inom landet för exempelvis

framställning av konserver och fiskmjöl. För verksamheten med omhändertagandet av fisken erhåller föreningarna av jordbruksnämnden vissa i förväg bestämda statliga bidrag, s. k. pristillägg, vilka tidigare — bortsett från vissa inskänkningar beträffande exporten — i princip utgått med visst belopp per kg bevisligen av föreningen övertagen fisk. Under senare år har pristilläggen i allmänhet utgått i den formen, att ett fast belopp bestämts för prisregleringen under året. I den mån detta belopp ej behövt tagas i anspråk för täckande av utgifterna under året, har det tillförts prisregleringsföreningarnas konjunkturutjämningsfonder. Anledningen till att jordbruksnämnden övergått till att utbetala ett bestämt fast belopp för prisregleringen av fisk har varit, att nämnden velat eftersträva, att prisregleringsföreningarna vid handhavandet av verksamheten skall stimuleras till mera ekonomiska och långsiktiga bedömanden. För den övertagna fisken utbetalar prisregleringsförening till fiskaren ett pris, s. k. garantipris, vilket fastställs av föreningen och bestäms under hänsynstagande till beräknade försäljningsmöjligheter och erhållna pristillägg för fisken. Garantipriset fastställs i förväg och är det pris, som fiskaren lägst kan påräkna för sina leveranser av fisk. Beträffande de allmänna grunderna i övrigt för prisregleringarna på väst- och sydkusten hänvisar nämnden till propositionerna 1946: 232, 1948: 48 och 1951: 81.

Prisregleringen på ostkusten har fått sin särskilda prägel av att den knutits till den år 1935 genomförda handelsregleringen på strömming, genom vilken fiskarnas ekonomiska föreningar på ostkusten (de s. k. auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) erhållit ensamrätt att för återförsäljning mottaga färsk strömming från fiskare. Genom denna ensamrätt bestämmer de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna det pris, som strömmingen skall betinga vid försäljning till olika ändamål.

Prisregleringen innebär, att jordbruksnämnden till Ostkustfisk, förening u. p. a., (centralorganisation för de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) årligen utbetalar vissa statliga medel, s. k. prisutjämningsbidrag, att användas såsom tillskott till de priser, som föreningarna erhåller vid försäljningen av strömmingsfångster, som ej kan avsättas till färskkonsumtion eller rökning inom landet. Prisutjämningsbidrag har i allmänhet fått åtnjutas för färsk eller frusen exportströmming, saltströmming för den inhemska marknaden och färskströmming, vilken såsom djurföda levereras till pälsdjursfarm. Till skillnad mot den prisreglering, som upprätthålles på väst- och sydkusten, är prisregleringen på strömming f. n. så utformad, att den enskilde fiskaren ej blir tillförsäkrad vare sig ett av staten bestämt lägsta pris för den strömming, som avsättes på färskmarknaden inom landet, eller ett fast pris (garantipris) för strömningsöverskottet. Ett bemyndigande för jordbruksnämnden att utvidga prisregleringen till strömming, som användes för tillverkning av konserver eller för beredning av kraftfoder, har under år 1959 icke tagits i anspråk. Nämnden har ej heller utnyttjat rätten att genomföra prisreglering för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet. Det må vidare nämnas, att för några

år sedan Ostkustfiskets prisregleringsförening u. p. a. bildats med uppgift att handha prisregleringsverksamheten på ostkusten. Tills vidare handhas dock denna verksamhet av föreningen Ostkustfisk.

Kostnaderna för prisregleringarna täckes av medel, som genom prisreglerings- och införselavgifter tillföres den av jordbruksnämnden förvaltrade prisregleringskassan för fisk. Prisregleringsavgifter utgår för såväl svenskfångad som importerad saltvattensfisk och upptages av förstahandsköpare av fisk m. fl. För färsk och frusen importfisk samt för svenskfångad fisk, som ilandföres på västkusten, utgår prisregleringsavgift f. n. på i huvudsak all fisk med undantag av skarpsill och de fiskslag, varav filéer belagts med införselavgift. För svenskfångad fisk, som ilandföres på syd- och ostkusten, uttages avgift endast på sill (strömming). Fisk, som övertages av prisregleringsföreningarna på väst- och sydkusten, är ej avgiftsbelagd liksom ej heller strömming på ostkusten, som säljes för annat ändamål än färskkonsumtion eller rökning. Regleringsavgiften utgör 5 procent av inköpspriset för svenskfångad fisk, som ilandföres på väst- och sydkusten, samt 4 öre per kg för på ostkusten ilandförd strömming. För importfisk, som i samband med införsel säljes på kommunal fiskauktion, är avgiften 5 procent av inköpspriset. Avgiften för annan importfisk utgör för färsk och frusen fisk 5 procent av värdet, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, för saltad islandssill 4,9 öre per kg av nettovikten samt för annan beredd importsill än islandssill 3,7 procent av nyssnämnda värde. Avgiften på importfisk är så avvägd, att den i stort sett motsvarar den avgift, som utgår för svenskfångad fisk. Under år 1959 har någon ändring ej vidtagits i fråga om prisregleringsavgifterna på fisk. Införselavgift utgår, såsom förut nämnts, på vissa fiskfiléer med 45 öre per kg av varans nettovikt.

Prisregleringsföreningarnas behov av rörelsekapital täckes till stor del av de medel, som tillförts föreningarnas konjunkturutjämningsfonder genom bl. a. avvecklingen av vissa föreningarna tidigare beviljade statslån. Föreningarna Västskustfisk och Sydkustfisk åtnjuter som förut nämnts enligt beslut av 1959 års riksdag därutöver rätt att under innevarande budgetår mot av riksgäldskontoret ställda garantier i Sveriges kreditbank aktiebolag mot gängse ränta erhålla lån intill 3 000 000 resp. 2 000 000 kr.

Fångst- och prisutvecklingen m. m. Jordbruksnämnden lämnar i sin skrivelse vissa uppgifter rörande utvecklingen inom saltsjöfisket av antalet fiskare och fiskebåtar, fångst- och prisutvecklingen inom saltsjöfisket, exporten och importen av fisk och fiskprodukter, fiskkonsumtionen inom landet, prisutvecklingen för fiskets förnödenheter, lönsamheten inom fisket samt det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen av fisk.

Vad först angår *antalet fiskare* framgår av jordbruksnämndens uppgifter, vilka såsom *bilaga 1* torde få bifogas detta protokoll, att under år 1958 en fortsatt minskning skett av antalet yrkesfiskare på samtliga kuststräckor.

Minskningen, som är nära nog den lägsta under åren efter krigsslutet, är fortfarande starkast på ostkusten, där den utgör omkring 5 procent, medan på väst- och sydkusten en nedgång skett med ungefär 3 resp. 0,4 procent. Totalantalet yrkesfiskare år 1958 utgjorde 9 514, innebärande en minskning jämfört med genomsnittet av förkrigsåren 1935—1939 av 30 procent. Även antalet binäringsfiskare har under år 1958 sjunkit på samtliga kuststräckor.

Av en utav jordbruksnämnden uppgjord tablå över *antalet fiskebåtar*, vilken som *bilaga 2* torde få fogas till detta protokoll, kan utläsas, att även under år 1958 på samtliga kuststräckor en fortsatt övergång skett till fiskebåtar med allt större motorstyrka. Denna övergång har relativt sett varit särskilt stark på ost- och sydkusten. För år 1958 redovisas inom parentes i tablån alternativa siffror, som framkommit på grundval av ett delvis nytt, inom statistiska centralbyrån bearbetat primärmaterial. Dessa siffror får anses vara mera tillförlitliga än de siffror, som grundar sig på det hittills använda primärmaterial. Totalantalet däckade båtar med motor har år 1958 minskat på samtliga kuststräckor och uppgick i runt tal till 3 050. En minskning kan noteras också av totalantalet öppna båtar med motor. Nämnden påpekar, att de senare årens aktivitet inom fiskebåtsbyggandet fortsatt i ökad takt under år 1959 med leveranser och nybeställningar också av ett antal båtar av stål.

I fråga om *fångstutvecklingen* anmäler jordbruksnämnden, att definitiva uppgifter nu föreligger angående det svenska havsfiskets avkastning under år 1958. Enligt dessa uppgifter har fångstmängden uppgått till 238 miljoner kg med ett förstahandsvärde av 154 miljoner kr. För år 1959 överstiger fångstmängden sistnämnda kvantitet och beräknas, enligt hittills för nämnden tillgängliga statistiska uppgifter, ligga vid omkring 260 miljoner kg. Även fångstvärdet torde år 1959 komma att betydligt överstiga fångstvärdet 1958 och ligga vid omkring 163 miljoner kr. Nu angivna siffror i fråga om fiskets avkastning är till såväl kvantitet som värde de högsta, som uppnåtts under de gångna åren. I likhet med år 1958 kan ökade fångster under år 1959 noteras för västkusten, där stegringen uppgår till hela 13 procent. På sydkusten redovisas för år 1959 en fortsatt minskning av fångstmängden (6 procent) men däremot ett ökat fångstvärde beroende på större ålfångster. Nämnden framhåller att — oaktat fångstmängden på sydkusten minskat under 1959 — den dock ligger i nivå med genomsnittet av fångsterna på kuststräckan under de senaste fem åren. Fångstmängden på ostkusten beräknas under år 1959 vara av ungefärligen samma storlek som år 1958. Anmärkningsvärda är enligt nämnden de synnerligen stora kvantitetsökningar, som under de senaste två åren skett av i huvudsak sill, som västkustfiskarna ilandfört i utrikes hamnar. Genom dessa ökningarna har direktlandningarna i utlandet mer än fördubblats och uppgick år 1959 till omkring 80 miljoner kg, motsvarande drygt 40 procent av västkustfiskarnas sammanlagda fångster. De ökade direktlandningarna under år 1959 har ägt rum, samtidigt som en ökning också skett av de på västkusten ilandförda kvan-

titeterna. Även denna ökning har utgjorts av sill. Den kraftiga utvecklingen av sillfisket under år 1959 — som ägt rum samtidigt som minskade fångster på västkusten redovisats av fiskslag, varav import måste vidtagas för att täcka efterfrågan inom landet — belyser enligt nämnden, hur västkustfisket alltmer utvecklats till en exportnäring och att fiskarna för sin ekonomi blivit i allt större utsträckning beroende av förhållandena på exportmarknaden. Fångstutvecklingen sedan förkrigstiden redovisas av nämnden i en särskild tablå, vilken såsom *bilaga 3* torde få fogas till detta protokoll.

Vad angår fisket under år 1959 av viktigare prisreglerade fiskslag kan för västkusten noteras — förutom att sillfisket uppvisar rekordfångster — att fisket efter makrill varit av ungefärligen samma storlek som under år 1958, medan fångsterna av torsk och kolja minskat. På sydkusten har fångsterna av torsk ökat obetydligt under år 1959, medan en stark minskning redovisas av fångsterna av sill. På ostkusten föreligger en mindre uppgång av strömmingsfångsterna i förhållande till år 1958.

I likhet med år 1958 har fångstbegränsningar, såvitt avser prisreglerade fiskslag, under år 1959 upprätthållits på västkustsill och makrill samt tidvis även på sill på sydkusten. Också på strömming har under år 1959 tidvis upprätthållits en viss fångstbegränsning. Motiveringen för fångstbegränsningarna har varit dels en önskan att främja den landade fiskens kvalitet, dels en strävan att undvika stora överskott, som skulle blivit svåra att av-sätta och som skulle trycka priserna. En bidragande orsak till fångstbegränsningarna under år 1959 har vidare varit de exportsvårigheter på vissa marknader, som förelegat under en del av året.

Till belysande av *fiskprisernas utveckling* har jordbruksnämnden upprättat en tablå över de genomsnittliga fiskarpriserna samt minimipriserna på fisk under tiden juli 1955—september 1959. Priserna i denna tablå, vilken såsom *bilaga 4* torde få bifogas detta protokoll, avser västkustfisk av olika slag, sill och torsk vid sydkusten ävensom partipriserna på strömming i Stockholm, allt kvartalsvis. Beträffande den prisutveckling, som framgår av tablå, anför jordbruksnämnden, att en jämförelse mellan priserna under fjärde kvartalet 1958—tredje kvartalet 1959 och priserna under motsvarande kvartal närmast föregående år ger vid handen, att för västkustens vidkommande (uppgifterna avser försäljningen vid de större fiskauktionerna) en sänkning skett av det genomsnittliga fiskarpriset för all fisk med undantag av andra kvartalet 1959. Denna sänkning har varit särskilt stark under första och tredje kvartalen 1959 och torde uteslutande bero på att fångsterna av den relativt prisbilliga vintersillen och fladensillen väsentligt ökat. Av de i tablå särskilt redovisade fiskslagen på västkusten är prissänkningen genomgående för sill, medan för makrill en prisnedgång skett endast under andra och tredje kvartalen 1959. Nämnden noterar, att säsongfisket efter makrill, som bedrivs under andra kvartalet, under år 1959 resulterat i någon ökning av fångstmängden i förhållande till år 1958. För västkusttorsk redovisas genomgående höjda priser beroende på att fångsterna av detta fiskslag under år 1959 minskat ganska avsevärt. Även på sydkusten redo-

visas för torsk höjda priser under år 1959, vilket — såvitt avser andra kvartalet, då säsongfisket efter torsk bedrivs — sammanhänger med att högre minimipriser upprätthållits på varan. Prisutvecklingen på sydkustsill har under år 1959 varit oenhetlig med omväxlande höjda och sänkta priser. Partinoteringarna på strömming i Stockholm låg under fjärde kvartalet 1958 och första kvartalet 1959 under de noteringar, som gällde under motsvarande kvartal nästföregående år, medan noteringarna under de följande två kvartalen hölls högre än under år 1958. Partinoteringen på strömming vid ostkusten i övrigt har under år 1959 i allmänhet legat på samma nivå eller något under motsvarande notering under år 1958. Minimipriserna undergick — bortsett från sedvanliga säsongmässiga variationer beträffande västkustsill — ej några andra förändringar under det gångna året än nyss berörda prishöjning på sydkustorsk samt viss höjning av priserna på sjösaltad fladensill.

Vidare anför jordbruksnämnden beträffande utrikeshandeln med fisk och fiskprodukter, att exportsiffrorna för år 1959 överträffar tidigare års resultat, medan importen nedgått jämfört med år 1958. *Exporten av fisk och fiskprodukter* beräknas under år 1959, inklusive utrikes ilandföring, ha utgjort 122 miljoner kg till ett värde av 76,5 miljoner kr. Motsvarande siffror för år 1958 utgjorde 105,6 miljoner kg och 69,7 miljoner kr. Ilandföringen av fisk i utlandet under år 1959 har ökat med 14,0 miljoner kg och 3,7 miljoner kr. och uppgick till 80,8 miljoner kg och 33,4 miljoner kr., motsvarande 66 resp. 44 procent av den totala exporten. Den kommersiella exporten av färsk och fryst sill har ökat under år 1959, medan för annan färsk och fryst fisk en minskning ägt rum jämfört med år 1958. *Importen av fisk och fiskprodukter* har minskat från 49,7 miljoner kg och 109,3 miljoner kr. år 1958 till 47,3 miljoner kg och 105,4 miljoner kr. år 1959. Den kvantitetsmässiga nedgången berör ett flertal fiskvarugrupper, däribland färsk och fryst fisk. En minskad införsel kan sålunda konstateras bl. a. av fryst fiskfilé, helgeflundra, makrill och skarpsill. Importen av frysta filéer uppvisar en nedgång från 4 527 ton år 1958 till 4 370 ton år 1959. Beträffande utrikeshandeln med fisk m. m. hänvisar nämnden till en inom nämnden upprättad sammanställning, vilken såsom *bilaga 5* torde få fogas till detta protokoll.

I fråga om *konsumtionen av fisk och fiskprodukter* anför jordbruksnämnden, att nämnden årligen företager konsumtionsundersökningar beträffande fisk. Under år 1959 har det tillgängliga materialet för undersökningarna reviderats, vilket resulterat i att ändringar skett av beräkningarna för år 1958. Materialet, som ligger till grund för dessa undersökningar, är dock alltså i viss utsträckning osäkert. Nämnden anmäler, att den med användning bl. a. av resultaten av socialstyrelsens levnadskostnadsundersökning sedermera kommer att företaga en översyn av de hittills utförda beräkningarna. Enligt senast gjorda beräkningar konsumerades i landet under vart och ett av åren 1957 och 1958 totalt omkring 132 miljoner kg fisk och fiskprodukter (netto efter avdrag av svinn). Av 1958 års förbrukning utgjordes 87 miljoner kg av färsk och fryst fisk samt skaldjur (landad vikt) och 45,5 miljoner kg av

konserver och beredd fisk (beredd vikt). Den totala konsumtionen av fisk och fiskprodukter år 1959 ligger uppskattningsvis obetydligt högre än för år 1958 och torde utgöra omkring 133 miljoner kg. En viss ökning redovisas av förbrukningen av importerad färsk och fryst fisk. Förbrukningen av sådan fisk beräknas år 1959 ha utgjort 26 procent av färskkonsumtionen. De frysta filéernas andel av den totala konsumtionen av färsk och fryst fisk (filévikten har omräknats till landad vikt) kan beräknas ha stigit från 23 procent år 1958 till 25 procent år 1959.

Konsumtionsutvecklingen av frysta fiskfiléer under senare år framgår av följande sammanställning (filévikt, miljoner kg).

	1954	1955	1956	1957	1958 (prel.)	1959 (prel.)
Import (exklusive reexport)	1,7	4,0	4,3	3,2	4,5	4,3
Tillverkning inom landet	1,3	2,0	2,0	2,2	2,9	2,8
Summa	3,0	6,0	6,3	5,4	7,4	7,1
Lagerförändring	+0,5	+1,2	+0,3	-0,6	+0,7	-0,1
Konsumtion	2,5	4,8	6,0	6,0	6,7	7,2

Av sammanställningen framgår, att under år 1959 en fortsatt ökning skett av konsumtionen av frysta filéer. Det förhållandet, att konsumtionen stigit trots viss nedgång av såväl importen som den inhemska beredningen, beror på att under år 1959 förefintliga lager i viss omfattning tagits i anspråk. Importen av frysta filéer under år 1959 har bestått till inemot hälften av torsk (2 057 ton) och i övrigt främst av kolja och rödspätta. Den inhemska beredningen av frysta torskfiléer, avsedda för försäljning inom landet, steg under år 1959 med ca 150 ton till omkring 2 350 ton. Härutöver har inhemska filéer beretts främst av sill (strömming) men även av vitling, kolja och makrill. Beredningen av frysta torskfiléer för inhemsk marknad har även under år 1959 främjats genom att föreningen Sydkustfisk av prisregleringsmedel utbetalat ett visst tillskott för sådan beredning. Genom detta tillskott har fiskarna för den torsk, som levererats för ifrågavarande beredning, kunnat utfå samma minimipriser, som fastställts att gälla vid försäljning till färskmarknaden.

Jordbruksnämnden erinrar om att den i tidigare regleringsskrivelser i en särskild bilaga redovisat *prisutvecklingen för olika förnödenheter inom fisket*. De förnödenheter, som upptagits i bilagan, har bl. a. utgjorts av olika typer av fisknät och andra redskap. Under senare år har en successiv övergång skett till andra än de sålunda redovisade fiskredskapen (i huvudsak till redskap tillverkade av syntetiskt material), varigenom ifrågavarande prisuppgifter alltmer förlorat i betydelse. Nämnden har därför nu inte redovisat denna bilaga. Enligt för nämnden tillgängliga uppgifter har emellertid priserna på fiskets förnödenheter under det senaste året undergått endast obetydliga förändringar. Det genomsnittliga priset på motorbrännolja (i 0-zon) var år 1959 24,2 öre per l mot 24,1 öre år 1958. Motorbrännoljan betingar f. n. ett pris av 23 öre per l mot 26 och 24,5 öre per l vid samma tidpunkt 1959

resp. 1958. Priset på 45-kilos fisklådor har varit oförändrat sedan september 1957 och utgör 2 kr. 65 öre per låda. Även de genomsnittliga priserna på fiskredskap har under år 1959 varit oförändrade i förhållande till år 1958.

Jordbruksnämnden anför vidare, att *lönsamhetsutvecklingen inom fisket* även under år 1959 varit föremål för undersökningar. Inom Svenska västkustfiskarnas centralförbund har sålunda företagits vissa undersökningar av bl. a. fladensill- och makrillfiskets lönsamhet för år 1958. Vidare har statistiska centralbyrån för att belysa de relativa förändringarna av yrkesfiskarnas inkomster och utgifter m. m. gjort vissa sammanställningar av material, som hämtats ur yrkesfiskarnas självdeklarationer. Sammanställningarna, som baserar sig på ett på modern samplingmetodik grundat urval av yrkesfiskare, avser förhållandena åren 1952—1957. Materialet ger vid handen, att det beräknade kontanta nettot av fisket under dessa år i medeltal per yrkesfiskare genomgående ökat på södra östersjö- och öresundskusten samt för insjöfisket. För sydkustens del är ökningen under år 1957 betydande. För ostkusten noteras för år 1957 en mindre ökning av nettotinkomsten jämfört med 1956 års låga nivå. För båtlagsfisket på västkusten redovisas för år 1957 en fortsatt uppgång, som är förhållandevis stor och till övervägande delen kommit manskapslotterna till godo.

Vad slutligen angår *det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen på fisk* återoppar jordbruksnämnden en inom denna upprättad tablå, vilken såsom *bilaga 6* torde bifogas statsrådsprotokollet. Av tablå framgår bl. a. att på den hittills drivna prisregleringsverksamheten per den 1 januari 1960 föreligger en behållning av 17,1 miljoner kr., medan behållningen ett år tidigare utgjorde 14,7 miljoner kr. Utbetalningarna under år 1959 av pristillägg och prisutjämningsmedel understiger med ca 1,9 miljoner kr. summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Dessa uppgår till ca 5 miljoner kr., varav inemot 1,6 miljoner kr. utgöres av införselavgifter. Av tablå framgår vidare, att på samtliga kuststräckor de totala utgifterna för prisregleringen överstiger summan av de inom resp. områden sedan systemets införande influtna regleringsavgifterna. Underskotten utgjorde den 1 januari 1960 i runda tal på västkusten 2,5 miljoner kr., på sydkusten 0,6 miljoner kr. och på ostkusten 3,1 miljoner kr. I utgifterna har härvid inräknats även de medel, som ianspråktagits ur prisregleringskassan för avvecklingen av vissa prisregleringsföreningarna beviljade statslån.

Prisregleringsföreningarnas ekonomiska ställning betecknar jordbruksnämnden som god. Omfattningen av föreningarnas verksamhet belyses enligt nämnden genom storleken av de fiskkvantiteter, som föreningarna övertager. För västkustens vidkommande har dessa kvantiteter under det senaste decenniet varierat mellan 30 och drygt 40 miljoner kg med undantag av åren 1956 och 1958, då den övertagna fångstmängden understigit 20 miljoner kg. På sydkusten har de övertagna kvantiteterna under 1950-talet varierat mellan 4 och 6 miljoner kg. Avvikelse härifrån kan noteras dels för år 1952, då den övertagna fångstmängden uppgick till hela 10,8 miljoner

kg, dels för år 1959, då kvantiteten nedgick till 2,8 miljoner kg. Denna nedgång beror på att fångsterna av sydkustsill minskat under år 1959. Det bör vidare noteras, att under de senaste åren endast mycket små kvantiteter torsk övertagits av föreningen Sydkustfisk, beroende på att avsättningsförhållandena för detta fiskslag — icke minst till filéberedning — förbättrats. De prisreglerade kvantiteterna strömming på ostkusten har under det senaste decenniet varierat mellan 3,2 och 7,1 miljoner kg.

Enligt preliminära siffror har föreningen Västkustfisk år 1959 övertagit totalt 31,0 miljoner kg fisk (därav 27,6 miljoner kg sill, 1,3 miljoner kg gråsej och 0,9 miljoner kg makrill) för 12,9 miljoner kr. Föreningen Sydkustfisk har år 1959 övertagit 2,8 miljoner kg fisk för 0,8 miljoner kr. (därav 2,7 miljoner kg sill för 0,7 miljoner kr.). För jämförelsens skull kan nämnas att föreningen Västkustfisk år 1958 övertog totalt 17,5 miljoner kg fisk (därav 12,2 miljoner kg sill, 1,3 miljoner kg gråsej och 1,6 miljoner kg makrill) till ett förstahandsvärde av 7,6 miljoner kr. och föreningen Sydkustfisk 4,3 miljoner kg fisk för 1,2 miljoner kr. (därav 4,2 miljoner kg sill för 1,1 miljoner kr.). Nämnden påpekar i detta sammanhang, att med hänsyn till de tillämpade formerna för export på centraliserade marknader av prisregleringsföreningarna övertages även den fisk, som exporteras på sådana marknader. Av de kvantiteter, som föreningarna övertager, exporteras normalt 85 å 90 procent. Under år 1959 reducerades denna andel, främst på grund av exportsvårigheter på vissa marknader, till i runt tal 70 procent, vilket orsakade, att extremt stora mängder (ca 25 procent av de övertagna kvantiteterna) avsattes till fiskmjöl och djurföda. Föreningen Ostkustfisk har under år 1959 enligt preliminära beräkningar prisreglerat 5,4 miljoner kg strömming, varav 3,9 miljoner kg exporterats, mot år 1958 6,0 resp. 4,6 miljoner kg.

Frågan om fortsatt prisreglering m. m.

Jordbruksnämndens överläggningar med berörda parter. Som förut nämnts har jordbruksnämnden berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrien tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område.

Beträffande vad som förekommit vid nyssnämnda överläggningar anför jordbruksnämnden, att det från fiskarorganisationernas sida framhållits, att behov föreligger av en fortsatt prisreglering på fisk efter i huvudsak nuvarande grunder (innebärande bl. a. rätt för nämnden att, om förutsättningar härför föreligger, medge, att prisregleringen må utvidgas till strömming för foder- och konservändamål samt till på sydkusten ilandförd makrill, horngådda och skrubba ävensom att prisreglering må genomföras för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet).

Prisregleringsföreningarna Väst kustfisk och Syd kustfisk har anhållit, att de föreningarna tillerkända kreditgarantierna skall få åtnjutas även under nästa budgetår.

Jordbruksnämnden meddelar även, att färskfiskhandeln i stort sett, liksom tidigare, vitsordat lämpligheten av det nuvarande prisregleringssystemet samt förordat en fortsatt prisreglering efter i huvudsak oförändrade grunder.

Ej heller konservindustrien eller saltsillhandeln har, uppger jordbruksnämnden, framlagt några förslag till principiella ändringar av regleringarna på fiskets område. Såsom anmäles i det följande har emellertid konserv- och filéberedningsindustrien -- mot bakgrunden av det förändrade konkurrensläge, som väntas uppstå genom upprättandet av Europeiska frihandels-sammanslutningen -- i särskilda till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet ställda skrivelser anhållit, att industrierna genom ett system med fri import och fri prisbildning på råvaror för industriernas behov skall beredas möjlighet att konkurrera på lika villkor med motsvarande industrier i Daumark och Norge.

Fiskerinäringens representanter har samtliga förordat en förlängning på ett år av gällande förordningar om regleringarna på fiskets område.

Jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område har, upplyser nämnden, vid sammanträde den 19 februari 1960 enhälligt uttalat sig för de av nämnden i det följande avgivna förslagen.

Jordbruksnämndens förslag. Enligt jordbruksnämndens mening föreligger alltså behov av prisstöd för fiskarna med hänsyn bl. a. till den stigande betydelse exporten under senare år fått för avsättningen av fiskarnas fångster och till de osäkerhetsmoment, som är förenade härmed. Nämnden har därför funnit skäl tala för att det nuvarande systemet för prisregleringen på fisk bibehålles jämväl under budgetåret 1960/61.

Vad angår finansieringen av prisregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i propositionen 1959: 65 utan erinran från riksdagens sida uttalats, att prisregleringen under innevarande budgetår i princip bör bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla denna i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. Enligt uttalande i anslutning härtill borde vidare -- i avvaktan på resultatet av 1954 års fiskeriutredning -- prisregleringsavgifter under innevarande budgetår kunna uttagas i den omfattning, som förekommit under de senare åren. Enligt nämndens mening är förhållandena på exportmarknaden alltså sådana, att behållningen i kassan bör reserveras för att användas för att bestrida de utgifter, som i särskilda fall kan bli erforderliga vid uppkommande avsättningssvårigheter eller för att täcka förluster vid kreditförsäljningar. Nämnden anhåller därför om bemyndigande att även under nästa budgetår för prisregleringens upprätthållande upptaga regleringsavgifter i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som f. n. tillämpas.

Jordbruksnämnden erinrar vidare, att enligt ett uttalande i proposi-

tionen 1957: 88 frågan om prisregleringsavgifternas omfattning och storlek bör tagas upp till övervägande, därest de medel, som inflyter till prisregleringskassan genom upptagande av införselavgifter på fiskfiléer, skulle visa sig mera väsentligt överstiga det belopp, som av dylika avgifter influtit under år 1956. Detta belopp utgör 1,56 miljoner kr. och avser införselavgifter, som influtit under tiden februari—december. Av bilaga 6 framgår, att de under åren 1957—1959 influtna införselavgifterna ej överstiger nämnda belopp utan uppgår till resp. 1,11, 1,54 och 1,56 miljoner kr.

I detta sammanhang erinrar jordbruksnämnden också om att i propositionen 1956: 86 uttalats, att det i fortsättningen borde ankomma på Kungl. Maj:t att årligen efter förslag av jordbruksnämnden meddela föreskrifter rörande den huvudsakliga användningen för det framförliggande budgetåret av de införselavgifter, som uttages på vissa slag av färska och frysta filéer. Enligt samma uttalande borde detta lämpligen ske i samband med den sedvanliga framställningen beträffande fiskprisregleringen, varvid nämndens förslag rörande den huvudsakliga dispositionen av ifrågavarande medel skulle åtföljas av dels beräkningar rörande storleken av inflytande införselavgifter under det framförliggande budgetåret, dels — i fråga om såväl storleken som användningen av införselavgiftsmedlen — redovisning av utfallet för tilländalupet år samt en reviderad beräkning för det löpande året. Med anledning härav meddelar nämnden följande.

Under tiden t. o. m. den 31 december 1959 har i införselavgifter influtit ett sammanlagt belopp av omkring 5,8 miljoner kr. Av detta belopp kommer 1,66 miljoner kr. på budgetåret 1958/59 och 0,7 miljon kr. på innevarande budgetår. Såsom nämnden framhållit i sin framställning angående fiskprisregleringen för innevarande budgetår, föreligger av naturliga skäl stora svårigheter att bedöma den fortsatta utvecklingen av importen av införselavgiftsbelagda filéer och därmed också storleken av de inkomster, som framdeles kan komma att inflyta i form av införselavgifter. I nämnda skrivelse har den avgiftsbelagda filéimporten för innevarande budgetår ansetts böra uppskattas till 3 500 ton. Denna siffra synes nämnden nu väl hög med hänsyn till den återhållsamhet i fråga om importen, som kan förutses under första halvåret 1960 såsom en följd av sänkningen fr. o. m. nästa budgetår av införselavgiften på frysta filéer. Importen av avgiftsbelagda filéer bör därför för innevarande budgetår beräknas till omkring 3 200 ton. Motsvarande import för nästa budgetår anser sig nämnden — med ledning av uppgifter, som erhållits från frysberedningsindustrien — böra uppskatta till 3 500 ton. Med utgångspunkt från en införselavgift för innevarande budgetår av 45 öre per kg och för nästa budgetår av 36 öre per kg filé skulle inkomsten av införselavgifter bli för vart och ett av budgetåren 1959/60 och 1960/61 1,4 resp. 1,25 miljoner kr. Beräkningen av sistnämnda belopp har skett utan hänsyn till att avgiftsminskningen ej berör den import, som sker från länder utanför frihandelsområdet, och även oberoende av om någon sänkning under nästa budgetår kommer att ske av införselavgiften på färska filéer. Ifrågavarande import är nämligen av alldeles underordnad betydelse jämfört med importen av frysta filéer från EFTA-länderna.

I enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 11 april 1958 och den 17 april 1959 skall — i likhet med de medel, som inflyter genom upptagande av prisregleringsavgifter — de under budgetåren 1958/59 och 1959/60 influtna eller inflytande införselavgifterna med vissa begränsningar tillföras prisreg-

leringskassan för fisk att användas för med kassan avsedda ändamål. Begränsningarna innebär, att införselavgiftsmedel till ett belopp av högst 45 000 kr. skall för ett vart av budgetåren få disponeras för bestridande av kostnaderna för befattningen som fiskexportrepresentant samt vidare att för budgetåret 1958/59 ett belopp av högst 20 000 kr. och för budgetåret 1959/60 ett belopp av högst 35 000 kr. av dessa medel skall få användas till bestridande av kostnaderna för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Av införselavgiftsmedel har för nu nämnda ändamål under tiden juli 1958—december 1959 ianspråktagits sammanlagt 39 825 kr. 53 öre, varav 30 779 kr. 56 öre såsom bidrag till kostnaden under budgetåret 1958/59 för befattningen som fiskexportrepresentant och återstoden eller 9 045 kr. 97 öre för bestridande av kostnader under innevarande budgetår för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter.

Införselavgiftsmedel, som ej ianspråkades för nu angivna särskilda ändamål, skall enligt förenämnda beslut användas för täckande av kostnader i samband med prisregleringen på fisk. Av den tidigare lämnade redogörelsen för det ekonomiska resultatet av den prisreglerande verksamheten för år 1959 framgår, att de under året influtna reglerings- och införselavgifterna ej helt åtgått för täckande av utgifterna under året. Återstoden av medlen har fonderats i prisregleringskassan att vid behov användas för bestridande av de utgifter, som i särskilda fall kan bli erforderliga för prisregleringens upprätthållande. I vad mån en fondering av införselavgifterna skett eller desamma använts för täckande av löpande utgifter för prisregleringen, kan dock ej anges, då — med den konstruktion prisregleringskassan erhållit — samtliga i kassan ingående medel måste betraktas såsom en enhet. Detta gäller oberoende av att i bilaga 6 till denna skrivelse avräkning skett av utgifterna för prisregleringen vid de olika kuststräckorna mot de prisregleringsavgifter, som inlutit på vederbörande kuststräcka. Att så skett har berott därpå, att man velat särskilt för varje kuststräcka redovisa det ekonomiska resultatet av prisregleringsverksamheten.

Enligt jordbruksnämndens mening bör ej heller i fortsättningen åtskillnad göras mellan de olika medel, som tillföres prisregleringskassan för fisk, i annan mån än som kan föranledas av särskilda beslut angående användningen av införselavgiftsmedlen. Nämnden erinrar därvid om att Kungl. Maj:t under IX huvudtiteln, punkten Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. i årets statsverksproposition (p. 145) föreslagit, att kostnaderna under budgetåret 1960/61 för befattningen såsom fiskexportrepresentant skall i sin helhet täckas av de för budgetåret inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen. Vidare har nämnden senare i sin skrivelse föreslagit, att dessa medel till ett belopp av högst 50 000 kr. skall få användas till bestridande av kostnaderna under nästa budgetår för kvalitetskontroll.

Under hänvisning till vad som sålunda anförts anhåller jordbruksnämnden, att de för regleringsåret 1960/61 inflytande införselavgifterna — med de begränsningar, som föranledes av bifall till nyssnämnda förslag — skall enligt i huvudsak samma grunder som under innevarande budgetår få disponeras för i första hand täckande av de löpande utgifterna för prisregleringens upprätthållande.

Med hänsyn till omfattningen av prisregleringsverksamheten tillstyrker jordbruksnämnden, att föreningarna Väst kustfisk och Syd kustfisk även un-

der nästa budgetår till deras fulla belopp skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, samt att behållningen i prisregleringskassan för fisk på de villkor, som fastställts av Kungl. Maj:t genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958, skall få användas för lån till prisregleringsföreningarna för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet.

Såsom framgår av den tidigare redogörelsen utgår giltighetstiden för förordningen 1952: 320 om viss reglering av handeln med fisk, m. m. den 30 juni 1960. Jordbruksnämnden erinrar om att i propositionen 1955: 105 föredragande statsrådet förklarat sig ej berett att taga ställning till 1951 års fiskhandelsutrednings förslag angående frågan om fortsatt giltighet av denna förordning samt om auktorisationssystemet på ostkusten, med hänsyn bl. a. till att i direktiven för 1954 års fiskeriutredning ingår att verkställa en översyn även av riktlinjerna för prisregleringen av strömming. Såsom tidigare berörts har 1954 års fiskeriutredning befriats från de uppdrag, som sammanhänger med prisregleringen av fisk och därmed också från uppdraget, såvitt avser handelsregleringen på strömming. Samtidigt har åt jordbruksnämnden uppdragits att utreda ifrågavarande spørsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag. I avvaktan på resultatet av denna utredning föreslår nämnden, att giltighetstiden för förordningen 1952: 320 (ändrad genom förordningarna 1953: 373, 1956: 202 och 1959: 108) förlänges t. o. m. den 30 juni 1961.

I detta sammanhang meddelar jordbruksnämnden, att den i särskild ordning kommer att till Kungl. Maj:t redovisa resultatet av en inom nämnden gjord undersökning av frågan om anpassning av bl. a. nyssnämnda förordning till bestämmelserna i förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning samt framlägga förslag till erforderliga ändringar av förordningen. Nämnden upplyser vidare, att näringsfrihetsrådet genom beslut den 14 maj 1959 lämnat de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna på ostkusten fortsatt tillstånd att tillämpa av jordbruksnämnden meddelade föreskrifter om förbud mot underskridande av partinoteringar och om minimirabatter på färsk och frusen strömming, så länge 1952 års förordning om viss reglering av handeln med fisk i sin nuvarande huvudsakliga utformning är i kraft, dock längst t. o. m. den 30 juni 1960. Nämnden anmäler sin avsikt att i skrivelse till näringsfrihetsrådet an hålla, att ifrågavarande tillstånd måtte förlängas tills vidare t. o. m. den 30 juni 1961.

Vad angår skyddet för avsättningen inom landet av fladensill erinrar jordbruksnämnden om att den i sitt år 1953 avgivna förslag till regleringar på fiskets område under budgetåret 1953/54 förklarade sig ha för avsikt att, därest förhållandena icke föranleder till annat, under de närmaste åren dels med stöd av kungörelsen den 6 maj 1949 (nr 179) om förbud mot försäljning av islandssill under viss del av året upprätthålla förbud mot försälj-

ning av islandssill dock längst t. o. m. utgången av september, dels inställa importlicensgivningen för annan beredd sill än islandssill under den tid, som försäljningsförbudet var i tillämpning. Under de senaste fem åren med undantag av år 1956 har ifrågavarande åtgärder icke vidtagits. I princip anser nämnden, att sådana ingripanden ej heller fortsättningsvis skall behöva ifrågakomma utan att de bör kunna ersättas med bl. a. kvalitetsfrämjande åtgärder av beskaffenhet att stärka fladensillens konkurrenskraft gentemot andra sillsorter.

III. Utrikeshandeln med fisk

Såsom framgår av den tidigare redogörelsen utgår giltighetstiden för förordningarna angående reglering av in- och utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur den 30 juni 1960. Jordbruksnämnden föreslår — i likhet med vad den föreslagit i fråga om giltighetstiden för förordningen 1952:320 — att dessa förordningar förlänges att gälla t. o. m. den 30 juni 1961.

I fråga om importregleringen anför jordbruksnämnden till en början följande.

Enligt införsel förordningen erfordras för import av fisk, fiskprodukter och skaldjur särskilt tillstånd av jordbruksnämnden. Från licenstvänet har emellertid vid import från bl. a. OEEC-länderna och dollarområdet, med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden, undantagits vissa s. k. villkorligt frilistade varuslag. Dessa utgöres f. n. av bl. a. färsk och fryst helgefundra, rocka och ål, färska och frysta filéer av gråsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling, saltad islandssill och stor- och vårsill, torkad fisk med undantag av spillånga, rökt fisk, blötdjur och kräftdjur utom hummer, sockersaltad eller kryddad fisk med undantag av skarpsill, fisk- och skaldjurskonserver samt fiskrom.

Beträffande grunderna för importregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i propositionen 1959:65 angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1959/60, m. m. utan erinran från riksdagens sida uttalats bl. a., att importregleringen under budgetåret bör anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som jordbruksnämnden ägt tillämpa under budgetåret 1958/59. Enligt uttalande i propositionen 1948:48 skall importen av fisk begränsas i den omfattning, som erfordras för upprätthållande av prisregleringarna på fiskets område.

I likhet med tidigare år har den av jordbruksnämnden år 1959 tillämpade principen vid import av färsk och fryst fisk varit, att import medgivits för täckande av det behov, som icke kunnat tillgodoses med likvärdig svensk fiskvara. Nämnden har härvid sökt avpassa importen så, att den kompletterat fångsterna resp. beredningen inom landet av jämförliga fiskslag. Vid import av ej avgiftsbelagda filéer har därjämte beaktats tillgången inom landet av råvara, som lämpligen kan beredas till dylika filéer. I praktiken har den kvantitativa importregleringen på färsk och fryst fisk inneburit importbegränsning av i huvudsak sill och vissa torskfiskar. Vad angår beredd

fisk har importrestriktioner upprätthållits endast såvitt avser viss nord-sjösill. Vad gäller tillämpningen av importregleringen anför nämnden följande.

Vid sin tillämpning av importregleringen har nämnden begagnat sig av såväl individuella som generella importlicenser. Systemet med individuella licenser innebär, att nämnden efter ansökan medger importör rätt att under begränsad tid från visst land införa fiskvaror av visst slag och till viss myckenhet eller värde. Den generella licensen utställes för import över särskilt angivna tullanstalter av viss fisk, köpt i fast räkning, och upptar varken kvantitet eller värde. Import mot generell licens får ske från samma länder, från vilka de s. k. villkorligt frilistade varuslagen får importeras. Till skillnad mot den individuella licensen förlänges den generella licensen automatiskt men kan hävas med mycket kort varsel. Den generella importlicensen användes endast i lägen, då beträffande icke frilistad fisk en kvantitativ begränsning av importen ej anses böra upprätthållas. De generella licenserna begagnas f. n. vid import av vissa slag av färsk fisk och hummer. Enligt uttalande av föredragande statsrådet i propositionen 1953:197 har förutsatts, att ändring av användningsområdet för de generella importlicenserna ej skall äga rum utan att samråd skett med representanter för fiskerinäringen.

Vid den löpande importlicensieringen bedömer jordbruksnämnden importbehovet av färsk fisk med ledning bl. a. av rapporter beträffande tillförseln av och förstahandspriserna på svensk fisk. Vidare inhämtas för nämndens bedömanden synpunkter från de inom varje prisregleringsområde lokalt inrättade s. k. fiskimportnämnderna, i vilka såväl fiskarnas som handelsorganisationer är företrädde. I viktigare frågor om tillämpningen av importregleringen av färska och frysta fiskvaror sker samråd jämväl inom ett av nämnden inrättat centralt rådgivande organ, det s. k. fiskimportrådet. Detta råd består av särskilt utsedda representanter för av importen berörda intressen, nämligen fiskare, handel, beredare och konsumenter. I frågor angående importen av saltsill sker vid behov samråd i särskild ordning med av saltsillimporten berörda parter.

Vad angår den fortsatta tillämpningen av importregleringen av fisk tillstyrker jordbruksnämnden, att regleringen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår, med de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i EFTA-konventionen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer.

I detta sammanhang lämnar jordbruksnämnden en kortfattad redogörelse för den huvudsakliga innebörden av EFTA-konventionens bestämmelser i fråga om fisk och fiskprodukter och i anslutning härtill några synpunkter på de problem, som uppkommer med anledning av konventionen, samt anför till en början följande.

Enligt uttalande av föredragande departementschefen i propositionen 1960:25 angående godkännande av Sveriges anslutning till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelsammanslutningen har, med hänsyn till de speciella förhållandena inom fiskerinäringen, fiskeprodukter i princip undantagits från reglerna i konventionen om successiv avveckling av tullar och kvantitativa restriktioner. De särskilda bestämmelser, som gäller på förevarande område, har begränsats till en allmänt hållen mål-

sättning, som beaktar reciprocitetsintresset hos sådana medlemsstater, som i särskild grad är beroende av sin fiskeexport, samt till en skyldighet för rådet att före utgången av år 1960 påbörja en undersökning angående förhållandena i fråga om handeln med fiskeprodukter. Denna undersökning skall vara avslutad före den 1 januari 1962. För ifrågavarande varor, som upptagits i bilaga E till konventionen (i huvudsak färsk, kyld, fryst, saltad, torkad eller rökt fisk samt skaldjur och blötdjur, med undantag av djupfrysta filéer och vissa djupfrysta räkor), är förpliktelserna begränsade till ett åtagande att icke införa eller skärpa kvantitativa restriktioner eller öka tullar på fiskeprodukter vid import från andra medlemsstater. Härutöver uppkommer emellertid vissa problem när det gäller de fortsatta regleringarna av dessa varor, vilka problem sammanhänger med den gränsdragning, som skett mellan fiskeprodukter upptagna i bilaga E och de produkter, som hänförs till industrivaror.

Till industrisidan har enligt konventionen hänförs — förutom fiskkonserver o. d. samt viss beredd fisk, som i huvudsak utgör råvara inom konserverindustrin (stat. nr 16.04 och 16.05) — vissa djupfrysta skalade räkor (ur stat. nr 03.03) samt, med vissa förbehåll, djupfrysta fiskfiléer (ur stat. nr 03.01). De förpliktelser, som enligt konventionen gäller vad angår dessa varor och som är av mera central natur, utgöres av de allmänna reglerna om avveckling av tullar (införselavgifter) och kvantitativa restriktioner.

Vad angår den successiva avvecklingen av de kvantitativa importrestriktionerna framhåller jordbruksnämnden, att flertalet av de i föregående stycke omförmälda varorna redan är frilistade vid införsel till Sverige. Importlicens erfordras sålunda endast för andra djupfrysta filéer än dem, som är belagda med införselavgift, samt för kryddad eller sockersaltad skarp-sill och sardeller, som icke är inlagda i hermetiskt slutna detaljhandelsförpackningar. Under de senaste åren har emellertid licensieringssystemet så tillämpats, att egentliga kvantitativa importrestriktioner får anses ha upprätthållits endast i fråga om djupfrysta filéer av sill (strömning) och makrill, medan införseln av övriga varuslag icke hindrats. De omedelbara och direkta verkningarna av konventionens förpliktelser i förevarande avseende skulle därför enligt nämndens uppfattning bli begränsade till att vissa kvantitativa lättnader måste genomföras vid importen av djupfrysta filéer av sill och makrill.

Avvecklingen av tullskyddet berör tullarna på fiskkonserverområdet samt den nu utgående införselavgiften på djupfrysta filéer av torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk. Jordbruksnämnden påpekar, att det vid förhandlingarna om konventionen överenskommits, att i händelse av en genomgripande förändring i konkurrensförhållandena inom fiskerinäringen djupfrysta fiskfiléer skall inkluderas i fisklistan i bilaga E, om rådet icke genom enhälligt beslut bestämmer annorlunda. Vid annat förhållande skall djupfrysta fiskfiléer kvarstå på industrisidan, vilket innebär, att den nu utgående införselavgiften för dessa filéer av 45 öre per kg skall successivt avvecklas och fr. o. m. den 1 juli 1960 sänkas med 20 procent till 36 öre per kg. Förslag till föreskrift om sådan sänkning avser nämnden att lämna i annat sammanhang.

Följdverkningarna av EFTA-konventionen för den svenska fiskerinäringen är, anför jordbruksnämnden, svara att överblicka. En viss belysning av de problem, som uppkommer genom avvecklingen av tullar (införselavgifter), lämnas i de framställningar, som Kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening, KeLiFa, ingivit till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, dagtecknade den 11 resp. 21 december 1959, vilka skrivelser remitterats till jordbruksnämnden för yttrande. I dessa skrivelser har tagits upp frågan om den svenska fiskkonservindustriens resp. filéberedningsindustriens ställning i frihandelsmarknaden under hänvisning till att fiskeråvaror för dessa industrier avsevärt fördyras genom de i Sverige gällande import- och prisregleringarna på fisk. Mot bakgrunden av det förändrade konkurrensläge, som väntas uppstå till följd av tullavvecklingen, anhålles i framställningarna, att ifrågavarande industrier genom ett system med fri import och fri prisbildning för industriernas råvaror skall beredas möjlighet att konkurrera på lika villkor med motsvarande industrier i Danmark och Norge. Konservindustriens ifrågavarande krav gäller även vissa jordbruksråvaror, som användes vid tillverkningen av vissa fiskkonserver.

I fråga om kravet från fiskkonservindustriens sida om fri import av fiskeråvaror framhåller jordbruksnämnden i huvudsak följande:

Industrien använder redan nu i betydande utsträckning importerade råvaror i sin produktion, däribland så väsentliga råvaror som kryddad eller sockersaltad islandssill och fiskrom, för vilka importen är frilistad. Även vad angår övriga av industrien använda fiskeråvaror har importen — med vissa undantag — ej hindrats. Jordbruksnämndens beslut i fråga om importen av skarpsill under innevarande säsong har sålunda inneburit, att denna import — i likhet med vad som gällt under de senaste åren — i praktiken kunnat ske fritt. För färsk skarpsill har tillämpats s. k. generell importlicens, medan för den kryddade varan en temporär frilistning genomförts under den egentliga säsongen samt importlicenser beviljats utan någon kvantitativ begränsning under återstoden av året.

Av propositionerna 1958: 71 och 1959: 65 framgår, att från konservindustriens sida de senaste två åren väckts förslag om att importen av skarpsill skall frilistas. Även om nämnden redan i tidigare sammanhang som sin principiella uppfattning uttalat, att skarpsill såsom råvara för industrien icke bör omfattas av importregleringen, har nämnden dock — under de förhållanden som hittills förelegat — ej ansett sig mot fiskarpartens önskemål böra begagna sig av erhållet bemyndigande att genomföra en definitiv frilistning av importen av denna vara. Nämnden vill också erinra om att skarpsill icke är föremål för statlig prisreglering samt vidare att kryddad skarpsill i EFTA-konventionen hänförs till industrisidan.

Vad beträffar övriga konservråvaror må anmärkas, att viss återhållsamhet vid licensgivningen tidigare iakttagits i fråga om kolja och vitling, som av konservindustrien användes vid tillverkning av fiskbullar. Den särskilt under år 1959 bristande tillgången på svenskfångad råvara för ifrågavarande tillverkning har emellertid medfört, att från industriens sida i ökad utsträckning aktualiserats frågan om import av för denna tillverkning avsedda fiskslag. Sådan import har under rådande förhållanden med brist på svenskfångad vara också medgivits. Den enda fiskeråvara för konservindustriens behov, för vilken under år 1959 egentliga importrestriktioner upprätthållits, har varit färsk sill (inklusive strömming).

Med kravet på fri prishildning på inhemska råvaror åsyftas från konservindustriens sida, framhåller jordbruksnämnden vidare, att inhemska prisregleringsåtgärder icke skall lägga hinder i vägen för industriens möjligheter att kunna inköpa råvara till priser, som betingas av den växlande tillgången och efterfrågan på fisk. Härom anför nämnden följande.

Konservindustriens inköp av fisk sker f. n. — förutom i konkurrens med andra användningsändamål till lägst de av jordbruksnämnden fastställda minimipriserna — för vissa fiskslag, i den mån fisken ej kunnat avsättas till dessa priser och därför övertagits av regleringsföreningarna, även till särskilda av föreningarna bestämda lägre priser. Om fri import medges av råvaror för konservindustriens behov, kan detta förhållande givetvis påverka avvägningen av priserna för försäljning till konsvändigamål. Därmed är emellertid ej sagt, att en sänkning av dessa priser behöver ske eller att lönsamheten för det svenska fisket försämras. Prishildningen på fisk är nämligen beroende av de speciella förhållanden, som är rådande inom denna näring med starka växlingar i tillgång och efterfrågan på fisk av olika slag och därmed sammanhängande prisfluktuationer, föreliggande skillnader i kvalitetshänseende för fisk av samma slag m. m. Det är särskilt på grund härav ej möjligt att i förväg kunna bedöma de verkningar, som ett frisläppande av importen kan tänkas få för den inhemska prishildningen på fiskeråvaror för konservindustriens behov. Med hänsyn till de avsättningssvårigheter, som skulle uppkomma för det egna fisket, därest ökad import sker av fisk, varav tillgång finnes inom landet och som icke kan avsättas till högre priser än konservindustrien betalar, torde man kunna förutskicka, att man jämväl från fiskets sida måste vara angelägen om att lösa ifrågavarande prisproblem, så att det svenska fiskets avsättning av råvaror till industrien tryggas.

I vad mån en sådan lösning kan ske genom mindre långtgående åtgärder än dem, konservindustrien föreslagit, torde enligt jordbruksnämndens mening få bli beroende av framtida överväganden i anslutning till de inom EFTA-länderna föreliggande aktuella förhållandena.

De problem, som möter filéberedningsindustrien är enligt jordbruksnämnden delvis likartade med dem, som angår konservindustrien. Skillnaderna består bl. a. däri att denna industri hittills använt praktiskt taget enbart svensk råvara vid sin tillverkning av frysta fiskfiléer samt att import av dessa filéer i betydande omfattning redan sker från EFTA-staterna Norge och Danmark. För torskfisket på sydkusten har den inhemska beredningen av frysta filéer vidare avgörande ekonomisk betydelse. Importen av frysta filéer, som är belagda med införselavgift, har till alldeles övervägande del hittills skett från Norge, där särskilda regleringsåtgärder vidtagits såväl i fråga om prissättningen på råvarorna som i fråga om filéexporten till Sverige. Bl. a. med hänsyn härtill torde det enligt jordbruksnämndens uppfattning icke vara möjligt att förutse de verkningar, som kan bli följden av avtrappningen av införselavgiften den 1 juli 1960. Nämnden framhåller även, att man ej får utesluta eventualiteten av att frågan om klassificering av djupfrysta filéer som industrivara inom en snar framtid kan bli föremål för omprövning.

Jordbruksnämnden anmäler, att den vad angår de nu redovisade önskemålen från konserv- och filéberedningsindustrien icke är beredd att före

slutförandet av de pågående överläggningarna med berörda parter taga ställning till huruvida och i vilken utsträckning ett tillmötesgående av önskemålen bör ske. Enligt nämndens mening torde dessa kunna tillgodoses inom ramen för givna bemyndiganden i fråga om pris- och importregleringen på fisk. Vad beträffar konservindustriens krav i fråga om prissättningen på vissa jordbruksråvaror anmäler nämnden sin avsikt att i särskild ordning återkomma till denna fråga.

Ett annat problem, som jordbruksnämnden upptager till behandling, avser införselavgiften på färska filéer. Såsom förut nämnts utgår denna avgift med samma belopp som för frysta filéer. Förpliktelserna enligt EFTA-konventionen att sänka införselavgiften är emellertid begränsade till att gälla endast frysta filéer. Nämnden förutsätter, att den i likhet vad nu gäller skall inom ramen av föreliggande bemyndiganden, kunna företaga de justeringar av införselavgiften på färska filéer, som med hänsyn till marknadsläget kan bedömas lämpliga. Vidare erinrar nämnden om att i samband med införandet av den nu utgående införselavgiften på filéer slopades tidigare gällande prisregleringsavgift på såväl de filéer, som belades med införselavgift, som på motsvarande slag av helfisk. Frågan om återinförande av prisregleringsavgiften på nämnda varuslag torde enligt nämnden få bli beroende av framtida överväganden.

I fråga om exportregleringen erinrar jordbruksnämnden om att för export av fisk och fiskprodukter i princip fordras licens av nämnden enligt förordningen 1953: 374. Om det faktiska läget anför nämnden följande.

Fisk och fiskprodukter är emellertid upptagna bland de varuslag, som är föremål för s. k. villkorlig exportfrilistning. Detta innebär, att de under vissa förutsättningar tills vidare får exporteras utan särskild licens till bl. a. OEEC-området. Bland de förutsättningar, som jordbruksnämnden uppställt för frilistningen, märkes dels att den får utnyttjas endast av affärsföretag, som är infört i svenskt firma-, förenings- eller aktiebolagsregister, dels att fisk, som exporteras, skall vara inköpt enligt gällande bestämmelser om reglering av handeln med fisk samt om prisreglering beträffande fisk, dels att företag, som önskar utnyttja frilistningen låter hos jordbruksnämnden registrera en förbindelse att iakttaga de för licensfriheten uppställda villkoren.

I sådana frågor om export av fisk och fiskprodukter, som är av intresse för den svenska fiskerinäringen eller eljest av mera allmän betydelse, inhämtar jordbruksnämnden uttalande från det s. k. *fiskexportrådet*. Härom anför nämnden följande.

Fiskexportrådet består av representanter för de olika fiskexportintressena — fiskarna, färskfiskhandlarna, salteriföretagen och konservindustrien — på västkusten (Göteborgs och Bohus län samt Halland), sydkusten (Skåne och Blekinge) samt ostkusten (de östra kustlandskapen i övrigt). Till rådets sammanträden kallas jämväl statens fiskexportrepresentant.

Fiskexportrådet kallas av nämnden till sammanträde bl. a. för att utröna olika exportlönskemål inför förestående handelsavtalsförhandlingar, diskutera fördelning mellan olika kustområden av redan erhållna kontingenter för

export till länder, där importen av fisk och fiskprodukter är centraliserad, och rådgöra om olika möjligheter att främja och stödja fiskexporten i allmänhet. Ett behov har förelegat av regelbundet återkommande sammanträden för behandling av uppkommande spørsmål. Inom de på väst- resp. sydkusten lokalt inrättade s. k. exportnämnderna, i vilka vederbörande kuststräckas exportintressen är allsidigt företrädda, sker bl. a. en förberedande behandling av fiskexportrådets ärenden.

Exporten till länder med centraliserad import har koncentrerats till vissa organ, som under särskilda förutsättningar tillerkänts ensamrätt till exportlicenserna på ifrågavarande länder. Härom anför jordbruksnämnden följande.

För fisk från västkusten med de undantag, som jordbruksnämnden bestämmer, utställes exportlicenser f. n. endast på föreningen Västkustfisk. Såsom villkor för att föreningen ensam erhåller licenserna gäller, att föreningen skall, på sätt nämnden godkänner, bereda den enskilda exporthandeln tillfälle att deltaga vid förhandlingar om avslut med den utländska köparen och i leveranserna på träffat avslut. När det gäller export av salt sill sker samverkan mellan fiskare och exporthandeln inom ett särskilt organ, kallat exportutskottet för svensk saltsill. För export av färsk och fryst fisk finnes ett motsvarande organ, kallat exportutskottet för färsk fisk. I dessa fall utställes exportlicenserna på föreningen Västkustfisk för exportutskottets räkning.

För fisk från sydkusten med de undantag, som nämnden bestämmer, beviljas under vissa förutsättningar exportlicenser tills vidare uteslutande Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a., en av fiskare och handel för den ifrågavarande exporten med nämndens godkännande bildad sammanslutning. Som förutsättning för att föreningen skall åtnjuta ensamrätt till licenser har bl. a. föreskrivits, att föreningen och dennas verksamhet skall stå under jordbruksnämndens överinseende och att dess styrelse skall ha en opartisk ordförande, utsedd av nämnden. Vidare skall föreningens verksamhet bedrivas efter vissa av nämnden godkända riktlinjer och föreningen skall vara skyldig att ställa sig till efterrättelse de beslut rörande medlemskap, styrelsens sammansättning, kvoteringar, stadgar, vinstutdelning o. d., som kan komma att meddelas av nämnden.

För strömmingsexporten från ostkusten har hittills icke förelegat anledning till särskilda åtgärder när det gäller exporten till centraliserade marknader, eftersom sådan export på grund av prisläget på exportmarknaderna endast kunde komma i fråga för strömming, som fiskarnas centralorgan Ostkustfisk fått övertaga i egenskap av prisregleringsförening. Ej heller har sådana åtgärder varit erforderliga i fråga om exporten av fiskkonserver, eftersom ett frivilligt samgående förelegat mellan konserverfabrikerna beträffande exportförsäljningen av sardiner, den hittills viktigaste exportvaran.

Allmänt har stadgats skyldighet för exportorganen att tillse, att allas berättigade intressen av att deltaga i exporten blir tillgodosedda och att exporten, om det befinner sig nödvändigt, fördelas mellan exportörerna enligt grunder, som fastställts av nämnden. Vidare har förutskickats, att företagen, om nämnden så finner angeläget, skall (exempelvis genom att utlysa särskilda exportauktioner) öppna möjligheter för exportörerna att inbördes tävla om exportleveranserna.

Jordbruksnämnden framhåller, att behovet av ett organ motsvarande det s. k. fiskexportrådet och av en centralisering av fiskexporten, såvitt gäller länder med centraliserad import, har bestyrkts vid upprepade tillfällen även

under det gångna året. Enligt nämndens mening är det, om exportmöjligheterna skall kunna rationellt tillvaratagas, erforderligt, att exporten även i fortsättningen regleras i viss omfattning.

Jordbruksnämnden erinrar om att i propositionen 1959: 65 föredragande departementschefen uttalat, att han i likhet med nämnden ansåg det önskvärt, att en ytterligare centralisering av exporten av fisk till länder med centraliserad import kunde företagas och att en närmare samverkan mellan de olika exportintressena på denna väg kunde komma till stånd. I anslutning härtill har departementschefen beträffande ett av nämnden framlagt förslag om viss representation för fiskhandeln och fiskberedningsindustrin i prisregleringsföreningarna på fiskets område uttalat, att — även om han i princip ansåg det motiverat med ett dylikt ökat hänsynstagande till dessa näringsgrenars intressen — han i avvaktan på resultatet av frågan om en närmare samverkan på exportområdet icke var beredd att taga slutlig ställning till ifrågavarande förslag.

Med anledning av nu nämnda uttalanden har, upplyser jordbruksnämnden, under det gångna året överläggningar ägt rum mellan representanter för de av fiskexporten berörda intressena i syfte att få till stånd en sådan ytterligare centralisering av fiskexporten. Nämnden anmäler, att överläggningarna resulterat i att under slutet av år 1959 en preliminär överenskommelse träffats om närmare samverkan mellan de olika exportintressena vid export av fisk till länder med centraliserad import. Dessa exportintressen utgöres av Ostkustfisk, centralförening u. p. a., Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a., Västkustfisk, förening u. p. a., en under bildande varande förening av konserverfabrikanter, förslagsvis benämnd Fiskkonserverfabrikanernas förening, ekonomisk förening, ävensom Exportutskottet för färsk och fryst fisk och Exportutskottet för svensk saltsill, som representanter för däri ingående här tidigare ej nämnda företag.

Överenskommelsen innebär, att all export av saltvattensfisk, såväl färsk och fryst som beredd vara, däribland även konserver, till sådana marknader, som jordbruksnämnden förklarar skola omfattas av centraliseringen, skall förberedas och genomföras genom dels ett *affärsutskott för svensk fiskexport* med uppgift bl. a. att undersöka olika möjligheter för denna export och att före avtalsförhandling avseende viss export behandla frågor, som sammanhänger härmed, såsom kontingentfördelning, prispolitik m. m., dels en *permanent förhandlingsdelegation* med uppgift att förbereda, deltaga i och genomföra förhandlingar rörande exporten till centraliserade marknader. Förhandlingsdelegationen skall enligt överenskommelsen ledas av en heltidsanställd *exportchef*, vilken utses av centralorganen för exporten och som i enlighet med direktiv från affärsutskottet skall svara för den löpande affärsverksamheten i fråga om exporten till centraliserade marknader. Beträffande sammansättningen av affärsutskottet och förhandlingsdelegationen m. m. anför jordbruksnämnden följande.

Affärsutskottet skall bestå av åtta ordinarie ledamöter, varav fyra representanter för rena fiskarintressen och fyra representanter för fiskhandel och fiskkonserverindustri, jämte en av jordbruksnämnden utsedd opartisk

ordförande. Det förutsättes, att i utskottet skall ingå en representant för föreningen Svensk andelsfisk (ägd till hälften av Kooperativa förbundet och till hälften av fiskarorganisationen på västkusten) och att denne skall utses av föreningen Västskustfisk. Övriga handelsrepresentanter förutsättes skola representera den enskilda fiskhandeln. Förhandlingsdelegationen skall utgöras, förutom av exportchefen, av en ledamot från envar av föreningarna Ostskustfisk, Sydsvensk exportfisk och Västskustfisk. Vidare kan i delegationen ingå en representant även för annan fiskhandel eller industri. Enligt överenskommelsen skall i regel avtal om export för samtliga parter tecknas gemensamt, varvid såsom svensk kontraktspartner skall stå någon av föreningarna Sydsvensk exportfisk, Västskustfisk eller Fiskkonserverfabrikernas förening. Om enighet i väsentlig fråga icke kan nås inom affärsutskottet, till exempel i fråga om fördelning av kontingent mellan de olika parterna, skall frågan genom ordföranden i utskottet underställas jordbruksnämnden för avgörande. Även beslut, som i annan ordning meddelas enligt bestämmelserna i överenskommelsen, skall av part kunna överklagas hos jordbruksnämnden, därest beslutet avser fråga av principiell art eller eljest är av större praktisk eller ekonomisk betydelse.

Överenskommelsen skall för att bli gällande godkännas av jordbruksnämnden samt förutsätter, att sådana bestämmelser utfärdas av Kungl. Maj:t att licens för vara, som jordbruksnämnden efter affärsutskottets hörande förklarar skola omfattas av centraliseringen, endast kommer att lämnas för export, som enligt bestyrkande av exportchefen eller på annat, av jordbruksnämnden godtaget sätt visas komma att ske i enlighet med vad i överenskommelsen föreskrives.

Den nu redovisade överenskommelsen innebär bl. a., framhåller jordbruksnämnden, att en fastare organisation erhålles för exporten av fisk till länder med centraliserad import och att förutsättningar skapats för en närmare samverkan mellan de olika exportintressena inom landet. Denna samverkan är avsedd att ske såväl inåt genom kontakter inom affärsutskottet som utåt genom den för kuststräckorna gemensamma förhandlingsdelegationen och den till denna knutna exportchefen. Då överenskommelsen följaktligen syftar till en sådan ytterligare centralisering av fiskexporten, som enligt förutnämnda uttalande i propositionen 1959: 65 bör företagas, har jordbruksnämnden för sin del ansett sig böra godkänna överenskommelsen. Nämnden är sålunda — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — även i fråga om sådan strömming, som f. n. endast i praktiken är föremål för exportcentralisering, och i fråga om fiskkonserver — för sin del beredd att begränsa licensgivningen för export till centraliserade marknader att endast omfatta sådan export, som sker i enlighet med nu ifrågavarande överenskommelse. Vad särskilt beträffar exporten av fiskkonserver förutsättes därvid givetvis, att den under bildning varande Fiskkonserverfabrikernas förening först antagit stadgar och i övrigt trätt i funktion. Föreningens stiftare har enligt nämnden utfäst sig att på sådant sätt utforma stadgarna, att de uppfyller de krav i fråga om medlemskap etc., som bör ställas på en förening med de särskilda rättigheter, varom här blir fråga. Nämnden förutsätter, att föreningen i fråga om tillgodoseendet av berörda

exportörers berättigade intressen i princip blir underkastad samma skyldigheter, som gäller för de övriga exportorganen.

Hinder bör enligt jordbruksnämndens mening ej föreligga att, på sätt som föreskrivits i överenskommelsen, på någon av föreningarna Sydsvensk exportfisk, Västkustfisk eller Fiskkonserverfabrikernas förening utställa exportlicenser för all fisk, som omfattas av gemensamt tecknat exportavtal. Samtliga licenser för export av fisk på centraliserade marknader avses i fortsättningen skola utställas för affärsutskottets räkning. Exporten av fisk på centraliserade marknader bör enligt nämndens förslag i övrigt handhas i enlighet med för denna export nu gällande allmänna grunder.

Vad angår den i det föregående berörda frågan om viss representation för fiskhandeln och fiskberedningsindustrin i prisregleringsföreningarna på fiskets område, har jordbruksnämnden ansett sig ej f. n. böra aktualisera denna fråga. Nämnden har härvid beaktat, att fiskhandeln och industrien genom den nyss redovisade överenskommelsen i fråga om exporten av fisk till centraliserade marknader ges bättre möjligheter än enligt de nuvarande samarbetsformerna till direkt insyn i exportverksamheten och därmed också få ökat inflytande på denna verksamhet. Vidare upplyser nämnden, att överläggningar pågår mellan fiskarna samt handeln och fiskberedningsindustrin om eventuell sammanslagning av de på västkusten inrättade samarbetsorganen även såvitt angår samarbetet på andra områden än exporten på centraliserade marknader.

Vad angår kostnaderna för befattningen som fiskexportrepresentant för budgetåret 1960/61 har under IX huvudtiteln punkten Främjande av beredning och avsättning av fisk, m. m. i årets statsverksproposition (p. 145) föreslagits, att dessa — till skillnad mot vad som gäller för innevarande budgetår — i sin helhet skall bestridas av de för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Jordbruksnämnden erinrar om att den i skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 augusti 1959 beräknat ifrågavarande kostnader till 90 000 kr. eller samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår. Vidare erinrar nämnden om att befattningen inrättats genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 oktober 1952 och av den nuvarande fiskexportrepresentanten innehafts sedan den 1 december 1952. Befattningshavaren är sedan den 1 januari 1955 stationerad i Bonn.

Jordbruksnämnden framlägger härefter förslag om bestridandet av kostnaderna för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Inledningsvis anför nämnden.

Genom förutnämnda beslut den 17 april 1959 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att till bestridande av ett eventuellt tillskott till konserverkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som icke kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, skall få tagas i anspråk i första hand i clearingkassan för fisk den 1 juli 1959 kvarstående

medel och i andra hand ett belopp av högst 35 000 kr. ur de för budgetåret 1959/60 inflytande eller dessförinnan influtna införelavgiftsmedlen på fiskets område.

Kvalitetskontrollen av fisk och fiskprodukter är dels obligatorisk, dels frivillig. Den obligatoriska kontrollen omfattar saltad och torkad fisk, fiskkonserver samt fiskfiléer, allt avsett för export, ävensom för försäljning på hemmamarknaden avsedd salt strömming. Den av jordbruksnämnden inrättade frivilliga kontrollen omfattar på sydkusten färsk och fryst torsk och sill, som blir föremål för centraliserad export, ävensom likaledes på sydkusten framställda fiskfiléer, avsedda för försäljning inom landet. Den frivilliga kontrollen inbegriper vidare på västkusten saltad fladensill och höstsill, som försäljes på den inhemska marknaden. Under år 1959 har den frivilliga kontrollen utvidgats att omfatta även viss färsk strömming på ostkusten.

Enligt jordbruksnämndens uppfattning är den kvalitetskontroll, som f. n. upprätthålles på svenska fiskvaror, nödvändig för att varorna skall kunna hävda sig på marknaden.

Vad angår den fortsatta finansieringen av *konservkontrollen* erinrar jordbruksnämnden till en början, att enligt uttalanden i propositionen 1957: 88 skulle efter en under år 1957 företagen omläggning av konservkontrollens arbetsformer och avgiftssystem annat tillskott av statliga medel ej erfordras för kvalitetskontrollen av konserver än ett engångsbelopp av 20 000 kr., vilket belopp samma år med stöd av erhållet bemyndigande utanordnats för att tillföras en i propositionen omfördäld buffertfond. Efter framställningar härom av jordbruksnämnden har emellertid — med hänsyn bl. a. till de svårigheter, som föreligger att i förväg beräkna inkomster och utgifter för konservkontrollen — genom Kungl. Maj:ts bemyndigande möjligheter erhållits att under budgetåren 1958/59 och 1959/60 vid behov använda statsmedel för finansieringen av denna kontroll. Dessa bemyndiganden har, anför nämnden, dessbättre ej behövt utnyttjas och ej heller har omfördälda tillskott på 20 000 kr. hitintills till någon del behövt tillgripas för kontrollens finansiering.

På grund härav och då viss höjning av avgifterna för konservkontrollen avses skola genomföras fr. o. m. nästa budgetår, synes det jordbruksnämnden, att vid export av normal omfattning kostnaderna för kontrollen fram till den 1 juli 1961 i sin helhet skall kunna täckas utan tillskott av ytterligare statsmedel. Då emellertid — såsom förut berörts — svårigheter föreligger att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten och anspråk kan komma att ställas på ytterligare medel för att möta ej förutsedda behov, anser nämnden, att — i likhet med vad som varit fallet under budgetåren 1958/59 och 1959/60 — möjlighet bör finnas att även under nästa budgetår vid behov kunna använda statsmedel för konservkontrollens finansiering. Nämnden anholder därför, att — därest medlen i buffertfonden ej förslår för att täcka kostnaderna — tillskott av statsmedel skall kunna ifrågakomma för finansieringen av konservkontrollen på sätt som anges i det följande.

Kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver utövas av kontrollpersonal, som är direkt underställd jordbruksnämnden. För bestridande av kostnaderna för denna kontroll — annan än för försäljning på hemmamarknaden avsedd salt strömming — upptages kontrollavgifter av den, som begärt kontrollens utförande. Beträffande kostnadstäckningen i övrigt anför jordbruksnämnden följande.

Dessa kontrollavgifter förslår totalt sett ej till täckande av kostnaderna för kontrollen. För budgetåret 1958/59 har sålunda inkomsterna av löpande kontrollavgifter understigit utgifterna för kvalitetskontrollen med i runt tal 32 000 kr. Under åren dessförinnan har underskotten varierat mellan omkring 11 000 och 31 000 kr.

De underskott, som före innevarande budgetår uppstått på kvalitetskontrollen av fisk, har i sin helhet finansierats av medel, som inestätt på jordbruksnämndens clearingkassa för fisk. Behållningen i denna kassa har härigenom successivt nedgått och uppgick per den 1 juli 1959 till endast omkring 7 000 kr. Detta belopp har ej räckt till för bestridande av kostnaderna under första hälften av innevarande budgetår för kvalitetskontrollen utan härutöver har av införselavgiftsmedel på fiskets område ianspråktagits ett belopp av ca 9 000 kr. För återstoden av innevarande budgetår kvarstår då av anvisade införselavgiftsmedel ett belopp av omkring 26 000 kr., vilket enligt nämndens mening torde förslå för bestridande av kostnaderna för kontrollen.

För budgetåret 1960/61 saknas enligt jordbruksnämnden möjlighet att med någon större grad av säkerhet beräkna det tillskott, som utöver kontrollavgifterna erfordras för kvalitetskontrollens fullgörande. Storleken av detta tillskott är nämligen beroende av bl. a. omfattningen av den export, som blir föremål för kvalitetskontroll. Om hänsyn emellertid tages till att kostnaderna för kontrollen under nästa budgetår ökar på grund av höjda löner och resekostnader för kontrollpersonalen, bör enligt jordbruksnämndens uppfattning ett något större tillskott av statliga medel än det för innevarande budgetår beräknade anvisas för kvalitetskontrollen. Nämnden föreslår därför, att bemyndigande lämnas att under nästa budgetår för kvalitetskontrollens genomförande använda ett belopp av högst 50 000 kr. av de för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Nämnden har härvid tagit hänsyn till att — såsom tidigare berörts — medel kan behöva tillskjutas också för finansieringen av konservkontrollen fram till den 1 juli 1961.

IV. Departementschefen

Avkastningen av det svenska havsfisket har under de senaste åren successivt stigit. Enligt nu tillgängliga definitiva uppgifter utgjorde totalfångsten för år 1958 omkring 238 miljoner kilogram med ett värde av drygt 154 miljoner kronor. Denna avkastning var den högsta dittills noterade till såväl kvantitet som värde. Beträffande år 1959 beräknar statens jordbruksnämnd, att en ytterligare ökning av fångstmängden ägt rum till närmare

260 miljoner kilogram. Även värdemässigt beräknas 1959 års havsfiske ha givit det största utbytet hittills och torde kunna uppskattas till drygt 163 miljoner kronor. Samtidigt har antalet fiskare fortsatt att minska och en övergång till större båtar skett.

Anmärkningsvärd är den under år 1959 fortsatta, synnerligen starka ökningen av västkustfiskarnas direktlandningar av fisk, främst sill, i utlandet. Dessa har under de båda senaste åren mer än fördubblats och motsvarade år 1959 drygt 40 procent av västkustfiskarnas sammanlagda fångster. Fångsterna av torsk och kolja har minskat, samtidigt som sillfisket utvisat rekordfångster. På sydkusten däremot har fångsterna av sill och därmed totalfångsterna minskat. För strömming redovisas en mindre fångstökning år 1959.

Priserna till fiskare har under det sistlidna året för sill legat lägre och för övriga fiskslag i allmänhet i nivå med eller högre än under år 1958. I fråga om priserna på fiskets förnödenheter har endast obetydliga förändringar skett.

Exporten av fisk och fiskprodukter uppvisar för år 1959 såväl kvantitets- som värdemässigt högre siffror än någonsin tidigare. Kvantitativt sett var exporten inklusive direktlandningar i utrikes hamnar sistlidna år omkring tre gånger så stor som under åren närmast före det andra världskriget och motsvarade i det närmaste hälften av havsfiskets totala avkastning. Till följd av en minskning av införseln av bland annat fryst fiskfilé, helgeflundra, makrill och skarpsill har importen av fisk och fiskprodukter under år 1959 till såväl kvantitet som värde minskat jämfört med närmast föregående år.

Konsumtionen inom landet av fisk och fiskprodukter under sistlidna kalenderår har enligt jordbruksnämndens uppskattningar varit obetydligt större än under år 1958. Ökningen hänför sig till importerad färsk och fryst fisk. De frysta filéernas andel i den totala konsumtionen av färsk och fryst fisk har enligt nämndens beräkningar stigit från 23 procent år 1958 till 25 procent år 1959.

Såsom förut anförts har 1954 års fiskeriutredning — under återopande av innehållet i den nyligen uppgjorda konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen — anmält, att förutsättningar numera syntes saknas för utredningen att slutföra arbetet med utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande frågor. Genom beslut den 19 februari 1960 har utredningen befriats från sitt uppdrag i sagda hänseenden. Samtidigt har Kungl. Maj:t uppdragit åt jordbruksnämnden att — i anslutning till den i artikel 28 förenämnda konvention omförmälda undersökningen av förhållandena i fråga om handeln med vissa slag av fisk och andra marina produkter inom Europeiska frihandelssammanslutningen — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spörsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda för-

slag. Den i nyssnämnda artikel 28 angivna undersökningen skall påbörjas före den 1 januari 1961 och vara avslutad före den 1 januari 1962.

Behov av fortsatt prisstöd för fiskarna föreligger, såsom jordbruksnämnden framhållit, såvitt nu kan bedömas även för nästa budgetår. Prisregleringsverksamheten torde därför böra bibehållas också under budgetåret 1960/61. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens nyssnämnda utredning torde prisregleringen därvid böra handhas i huvudsak på samma sätt som hittills, d. v. s. i stort sett i enlighet med de uttalanden i ämnet, som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen 1951: 81.

Prisregleringen är för närvarande grundad på förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m. Giltighetstiden för denna utgår den 30 juni 1960. I avvaktan på resultatet av jordbruksnämndens utredning bör förordningen förlängas och erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1961.

Av den redogörelse, som jordbruksnämnden lämnat rörande kostnaderna för upprätthållandet av prisregleringen, framgår att utbetalningarna av pristillägg och prisutjämningsmedel för år 1959 — liksom för åren 1951—1958 — rätt avsevärt understiger summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Behållningen av prisreglerings- och införselavgiftsmedel uppgick den 1 januari 1960 till 17,1 miljoner kronor mot 14,7 miljoner kronor vid ingången av år 1959.

I anslutning till vad jag nyss anfört, torde prisregleringen även under budgetåret 1960/61 i princip böra bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla den i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. I avbidan på jordbruksnämndens omförmälda utredning synes mig vidare prisregleringsavgifter även under nästa budgetår böra kunna uttagas i den omfattning, som förekommit under de senare åren.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör enligt min mening inte heller under nästa budgetår hinder möta att — under särskilda förhållanden och på de villkor, som fastställes av Kungl. Maj:t — använda behållningen i prisregleringskassan för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar på export. Jag tillstyrker vidare jordbruksnämndens förslag, att prisregleringsföreningarna skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, till deras fulla belopp jämväl under budgetåret 1960/61.

Vad jordbruksnämnden anfört rörande skyddet för avsättningen inom landet av fladens sill föranleder ej någon erinran från min sida.

Regleringen av importen och exporten av fisk m. m. sker för närvarande med stöd av bland annat förordningarna den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur (nr 372) samt angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. (nr 374). Båda förordningarnas giltighetstid utgår den 30 juni 1960.

Även för nästa budgetår torde, såsom jordbruksnämnden föreslagit, im-

portregleringen böra anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår. Därvid bör dock i enlighet med nämndens förslag få företagas de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens förut nämnda utredning torde sålunda giltighetstiden för införsel förordningen (1953:372) böra förlängas för tiden till och med den 30 juni 1961.

Med utgångspunkt från jordbruksnämndens beräkning av de medel, som genom uttagande av *införselavgifter* å frysta och färska filéer av gräsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling kan komma att inflyta under budgetåret 1960/61, torde inkomsterna av införselavgifter för närvarande kunna uppskattas till ett belopp av omkring 1,25 miljoner kronor. Jag kan ansluta mig till nämndens förslag, att de för budgetåret 1960/61 inflytande införselavgiftsmedlen disponeras på i huvudsak samma sätt som prisregleringsavgifterna och sålunda i första hand användes för att täcka de löpande utgifterna för prisregleringens upprätthållande.

Vad jordbruksnämnden anfört i fråga om vissa verkningar av konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen föranleder i detta sammanhang inte något uttalande från min sida. Jag förutsätter emellertid i likhet med nämnden, att inom ramen av föreliggande bemyndiganden skall under nästa budgetår kunna företagas — förutom de justeringar av införselavgifterna för tidigare omförmälda slag av fiskfiléer, som har samband med Sveriges anslutning till nyssnämnda konvention — även sådana justeringar, som med hänsyn till marknadsläget kan bedömas lämpliga.

I propositionen 1959:65 underströk jag — utan erinran från riksdagens sida — önskvärdheten av att en ytterligare centralisering vid export av fisk till länder med centraliserad import kunde företagas och att en närmare samverkan mellan de olika exportintressenterna på denna väg skulle komma till stånd. I detta syfte har under det sistlidna året överläggningar ägt rum mellan de av fiskexporten berörda intressenterna. Överläggningarna har resulterat i att under slutet av år 1959 en preliminär överenskommelse träffats om närmare samverkan mellan de olika exportintressenterna vid fiskexport till länder med centraliserad import. De berörda exportintressenterna utgöres av Ostkustfisk, centralförening u. p. a., Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a., Västkustfisk, förening u. p. a., en under bildande varande förening av konserverfabrikanter, benämnd Fiskkonserverfabrikernas förening, ekonomisk förening, Exportutskottet för färsk och fryst fisk samt Exportutskottet för svensk saltsill. Enligt överenskommelsen skall all export av saltvattensfisk — såväl färsk och fryst som beredd vara, däribland även konserver — till sådana marknader, som jordbruksnämnden förklarar skola omfattas av centraliseringen, förberedas och genomföras genom dels

ett affärsutskott för svensk exportfisk, dels en permanent förhandlingsdelegation med en heltidsanställd exportchef. Överenskommelsen innebär sålunda bland annat, att jordbruksnämnden medges rätt att även i fråga om sådan strömning, som för närvarande redan i praktiken är föremål för exportcentralisering, och fiskkonserver begränsa licensgivningen för export till marknader med centraliserad import att endast omfatta export, som sker i enlighet med överenskommelsen. I fråga om den närmare utformningen av överenskommelsen i övrigt torde jag få hänvisa till jordbruksnämndens i det föregående återgivna redogörelse.

Överenskommelsen syftar till en sådan ytterligare centralisering av fiskexporten och närmare samverkan mellan olika exportintressenter, som enligt mitt i fjol gjorda uttalande i frågan synes önskvärd och den bör därför godtagas. Jag förutsätter givetvis, att den förut nämnda Fiskkonserverfabrikernas förening antagit stadgar på sätt jordbruksnämnden angivit och i övrigt trätt i funktion, innan exporten av fiskkonserver införes under exportcentraliseringen.

Regleringen av exporten av fisk på marknader med centraliserad import bör i övrigt under budgetåret 1960/61 handhas i enlighet med de för denna export nu gällande allmänna grunderna. Likaså bör regleringen av exporten till övriga marknader jämväl under nästa budgetår ordnas efter i huvudsak de grunder, som följts under innevarande budgetår. I enlighet härmed bör även utförelseförordningen (1953: 374) ges förlängd giltighet för tiden till och med den 30 juni 1961.

Vad jordbruksnämnden i förevarande sammanhang anfört i fråga om viss representation för fiskhandeln och fiskberedningsindustrien i prisregleringsföreningarna på fiskets område, m. m. föranleder ingen erinran från min sida.

För budgetåret 1959/60 har medgivits, att till kostnaden för en befattning som fiskexportrepresentant får tagas i anspråk högst 90 000 kronor, varav 45 000 kronor från det å riksstaten under nionde huvudtiteln redovisade reservationsanslaget Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. och återstoden från de för budgetåret 1959/60 genom upptagande av införelseavgifter på fiskets område inflytande eller dessförinnan influtna medlen.

Såsom redan föreslagits vid behandlingen av nyssnämnda anslag i årets statsverksproposition (IX ht p. 145), bör kostnaderna för befattningen från och med budgetåret 1960/61 i sin helhet utgå ur de införelseavgiftsmedel, som upptages eller upptagits på fiskets område. Till täckande av nämnda kostnader torde för nästa budgetår böra beräknas ett oförändrat belopp av 90 000 kronor.

För kvalitetskontroll av fiskkonserver skall enligt uttalanden i propositionen 1957: 88, vilka lämnats utan erinran av riksdagen, tillskott av statsmedel ej vidare erfordras, sedan 20 000 kronor tillförts en i proposi-

tionen omförmäld buffertfond. På grund av inträffade och befarade exportsvårigheter medgav emellertid riksdagen åren 1958 och 1959 beträffande budgetåren 1958/59 och 1959/60 ett avsteg från sagda princip. Till bestridande av erforderligt tillskott till konservkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som inte kunde täckas genom inflytande kontrollavgifter, skulle sålunda under budgetåret 1959/60 få tagas i anspråk i första hand i clearingkassan för fisk den 1 juli 1959 kvarstående medel och i andra hand ett belopp av högst 35 000 kronor ur de för budgetåret 1959/60 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Bemyndigandena att använda statsmedel som tillskott till konservkontrollen har hittills ej behövt utnyttjas. Ej heller har buffertfonden till någon del tagits i anspråk för kontrollens finansiering.

Även om inflytande kontrollavgifter i konservkontrollverksamheten jämte i buffertfonden inestående medel beräknats kunna täcka konservkontrollkostnaderna fram till den 1 juli 1961, anser jordbruksnämnden — med hänsyn till svårigheterna att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten — att möjlighet bör finnas att även under nästa budgetår vid behov använda statsmedel för finansieringen av konservkontroll. De medel, som under nästa budgetår kommer att erfordras för kvalitetskontroll av andra fiskvaror än konserver utöver vid sistnämnda kontroll inflytande kontrollavgifter, har jordbruksnämnden beräknat till högst 50 000 kronor. Nämnden har i detta belopp även inräknat de medel, som kan behöva tillskjutas för finansieringen av konservkontrollen. Vidare upplyser nämnden, att behållningen i clearingkassan för fisk numera helt förbrukats. I anslutning härtill hemställer nämnden om bemyndigande att för genomförandet av kvalitetskontrollen få bestrida kostnaderna i sin helhet med införselavgiftsmedel.

Med hänsyn till det anförda finner jag mig böra förorda, att till bestridande av eventuellt erforderligt tillskott till konservkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, skall få tagas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kronor ur de för budgetåret 1960/61 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Såsom jag framhöll vid anmälan av propositionen 1958: 71 förutsätter jag emellertid, att även i fortsättningen vid export av normal omfattning kostnaderna för konservkontrollen i sin helhet skall täckas genom kontrollavgifterna och att avgifterna skall höjas, därest de normala kontrollkostnaderna skulle stiga.

I enlighet med det anförda har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till de förordningar, som framgår av min hemställan i det följande.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

A. antaga förslagen till följande förordningar:

1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;

2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;

3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

B. medgiva, att för tiden till och med den 30 juni 1961 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i det föregående; samt

C. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1960/61 för lån i Sveriges kreditbank aktiebolag mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kronor jämte ränta, dels åt Väst kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kronor jämte ränta.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ulla B. Silén

Antal fiskare vid saltjöfisket åren 1935—1958

(Indextal: 1935/39 = 100)

År	Ostkusten (norr om Blekinge)				Sydkusten (Blekinge och Skåne)			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	4 580	7 437	12 017	100	2 480	1 128	3 608	100
1940/44	5 432	6 921	12 353	103	2 558	1 409	3 967	110
1945.....	5 896	6 373	12 269	102	2 817	1 492	4 309	119
1946.....	5 528	6 168	11 696	97	2 756	1 423	4 179	116
1947.....	5 250	6 047	11 297	94	2 606	1 328	3 934	109
1948.....	4 926	6 099	11 025	92	2 597	1 236	3 833	106
1949.....	4 673	6 100	10 773	90	2 532	1 335	3 867	107
1950.....	4 306	5 818	10 124	84	2 452	1 268	3 720	103
1951.....	3 947	5 722	9 669	80	2 320	1 175	3 495	97
1952.....	3 771	5 598	9 369	78	2 199	1 103	3 302	92
1953.....	3 616	5 598	9 214	77	2 068	1 136	3 204	89
1954.....	3 288	5 652	8 940	74	2 027	1 077	3 104	86
1955.....	3 007	5 549	8 556	71	1 913	1 098	3 011	83
1956.....	2 768	5 666	8 434	70	1 831	1 065	2 896	80
1957.....	2 479	5 716	8 195	68	1 772	1 016	2 788	77
1958.....	2 349	5 699	8 048	67	1 765	942	2 707	75

År	Västkusten (Hallands län, Göteborgs och Bohus län)				Samtliga kuststräckor			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	6 586	1 406	7 992	100	13 646	9 971	23 617	100
1940/44	6 749	1 247	7 996	100	14 739	9 577	24 316	103
1945.....	7 321	1 203	8 524	107	16 034	9 068	25 102	106
1946.....	7 210	1 343	8 553	107	15 494	8 934	24 428	103
1947.....	7 211	1 224	8 435	106	15 067	8 599	23 666	100
1948.....	7 230	1 245	8 475	106	14 753	8 580	23 333	99
1949.....	7 185	1 275	8 460	106	14 390	8 710	23 100	98
1950.....	7 051	1 231	8 282	104	13 809	8 317	22 126	94
1951.....	7 017	1 200	8 217	103	13 284	8 097	21 381	91
1952.....	6 874	1 140	8 014	100	12 844	7 841	20 685	88
1953.....	6 770	1 137	7 907	99	12 454	7 871	20 325	86
1954.....	6 416	1 092	7 508	94	11 731	7 821	19 552	83
1955.....	6 058	1 076	7 134	89	10 978	7 723	18 701	79
1956.....	5 749	1 012	6 761	85	10 348	7 743	18 091	77
1957.....	5 533	970	6 553	82	9 834	7 702	17 536	74
1958.....	5 400	963	6 363	80	9 514	7 604	17 118	72

Anm. Uppgifterna är hämtade från den officiella fiskeristatistiken. Enligt instruktionen för statistikinsamlarna skall som yrkesfiskare anses person, som har sin huvudsakliga inkomst av fisket. Lokala skiljaktigheter förekommer emellertid i fråga om gränsdragningen mellan yrkes- och binäringsfiskare.

Bilaga 2

Antal fiskebåtar åren 1935/39, 1948/1952 och 1953/1958

År	Däckade båtar med motor						Öppna båtar med motor				Summa båtar med motor	
	Hkr					Summa	Hkr			Summa		
	1—10	11—30	31—90	91—150	151—200		>200	1—5	6—10			>10
Ostkusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	388	..	..	..	4 636	5 024
1948/52	534	535	21	1	0	0	1 391	3 178	1 509	109	4 796	6 187
1953.....	731	630	25	1	0	0	1 387	3 045	1 591	159	4 795	6 182
1954.....	694	629	31	5	2	0	1 361	3 075	1 541	174	4 790	6 151
1955.....	565	612	36	10	2	0	1 225	3 039	1 607	186	4 832	6 057
1956.....	492	606	45	16	4	0	1 163	3 062	1 589	235	4 886	6 049
1957.....	469	567	49	25	7	2	1 119	3 013	1 565	245	4 823	5 942
1958.....	421	523	53	34	13	1	1 045	2 964	1 506	283	4 753	5 798
	(421)	(526)	(44)	(36)	(13)	(5)	(1 045)					
Sydskusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	749	..	..	..	459	1 208
1948/52	314	302	122	36	0	0	774	563	111	7	681	1 455
1953.....	309	295	127	45	0	1	777	608	160	14	782	1 559
1954.....	333	275	134	48	0	1	791	630	133	15	778	1 569
1955.....	310	278	137	53	0	1	779	636	162	19	817	1 596
1956.....	329	243	122	66	7	1	768	663	132	20	815	1 583
1957.....	323	235	103	72	7	6	746	661	136	22	819	1 565
1958.....	290	220	86	71	20	12	699	655	150	21	826	1 525
	(275)	(238)	(89)	(69)	(21)	(12)	(699)					
Västskusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	1 345	..	..	..	496	1 841
1948/52	432	199	347	318	162		1 458	660	256	21	937	2 395
1953.....	430	190	328	272	144	82	1 446	692	277	26	995	2 441
1954.....	426	196	318	272	143	99	1 454	703	304	18	1 025	2 479
1955.....	416	201	301	212	167	140	1 437	695	324	27	1 046	2 483
1956.....	414	195	277	167	173	144	1 370	684	316	46	1 046	2 416
1957.....	390	175	261	159	161	161	1 307	665	333	51	1 049	2 356
1958.....	393	180	239	173	145	175	1 305	653	342	49	1 037	2 342
	(423)	(128)	(238)	(235)	(101)	(180)	(1 305)					

År	Däckade båtar med motor						Summa	Öppna båtar med motor			Summa båtar med motor	
	Hkr							Hkr				Summa
	1— 10	11— 30	31— 90	91— 150	151— 200	>200		1—5	6— 10	>10		
Samtliga kuststräckor												
1935/39	..	..	..	..	..	..	2 482	..	..	..	5 591	8 073
1948/52	1 580	1 036	490	355	162		3 623	4 401	1 876	137	6 414	10 037
%	43,6	28,6	13,5	9,8	4,5		100,0	68,6	29,3	2,1	100,0	
1953/57	1 326	1 065	459	285	163	128	3 426	4 374	2 034	251	6 659	10 085
%	38,7	31,1	13,4	8,3	4,8	3,7	100,0	65,7	30,5	3,8	100,0	
1958.....	1 104	923	378	278	178	188	3 049	4 272	1 998	346	6 616	9 665
%	36,2	30,3	12,4	9,1	5,8	6,2	100,0	64,6	30,2	5,2	100,0	
	(1 119)	(887)	(371)	(340)	(135)	(197)	(3 049)					
	(36,7)	(29,1)	(12,2)	(11,1)	(4,4)	(6,5)	(100,0)					

Anm. Uppgifterna är hämtade från den officiella fiskeristatistiken (SOS Fiske). För år 1958 redovisas alternativa siffror inom parentes, vilka baserar sig på ett delvis annat primärmaterial än övriga siffror i tabellen och i allmänhet torde vara riktigare än dessa. I denna bilaga redovisas ej fiskebåtar utan motor.

Bilaga 3

Saltsjöfiskets avkastning, fördelad på olika fångstområden, mängd, värde samt procentuell fördelning åren 1935—1959

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%
	Fångstmängd									
1935/39	31,9	27	11,9	10	75,6	63	119,4	100	14,8	12
1940/44	37,0	31	19,3	16	64,1	53	120,4	100	1,7	1
1945	35,3	23	23,7	16	93,6	61	152,6	100	6,7	4
1946	29,4	18	18,0	11	113,5	71	160,9	100	13,0	8
1947	22,2	14	19,7	13	114,0	73	155,9	100	10,1	6
1948	25,2	14	26,6	14	132,6	72	184,4	100	12,9	7
1949	27,3	15	32,9	18	124,3	67	184,5	100	20,2	11
1950	27,8	15	27,7	14	135,1	71	190,6	100	28,5	15
1951	27,8	15	28,6	15	128,8	70	185,2	100	21,5	12
1952	27,6	13	32,0	16	147,9	71	207,5	100	32,2	16
1953	29,3	15	32,7	16	137,7	69	199,7	100	33,2	17
1954	28,5	14	31,1	16	141,5	70	201,1	100	35,6	18
1955	30,1	14	34,1	15	155,3	71	219,5	100	45,0	21
1956	24,3	12	33,1	17	140,0	71	197,4	100	35,8	18
1957	24,2	11	40,0	18	157,9	71	222,1	100	38,0	17
1958	27,2	11	37,8	16	173,0	73	238,0	100	66,8	28
1959 ¹	27,8	11	35,6	14	196,2	75	259,6	100	80,8	31

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%
	Fångstvärde									
1935/39	8,3	28	3,7	13	17,6	59	29,6	100	3,1	10
1940/44	26,3	31	13,5	16	45,8	53	85,6	100	0,3	0
1945	29,3	26	16,4	14	67,7	60	113,4	100	7,0	6
1946	22,9	25	10,3	11	59,5	64	92,7	100	10,1	11
1947	20,4	23	11,2	12	58,4	65	90,0	100	5,1	6
1948	23,6	20	16,1	14	75,6	66	115,3	100	5,9	5
1949	22,7	22	16,1	15	65,7	63	104,5	100	7,0	7
1950	22,6	22	14,8	15	64,7	63	102,1	100	9,3	9
1951	24,9	23	16,4	15	68,0	62	109,3	100	9,0	8
1952	24,4	20	18,4	15	79,6	65	122,4	100	11,4	9
1953	24,7	20	20,3	17	77,0	63	122,0	100	11,2	9
1954	24,4	20	20,6	16	80,9	64	125,9	100	13,1	10
1955	23,8	18	23,2	17	88,5	65	135,5	100	16,1	12
1956	22,9	17	21,1	16	88,8	67	132,8	100	16,7	13
1957	23,2	16	25,2	17	100,5	67	148,9	100	17,9	12
1958	23,2	15	24,9	16	106,1	69	154,2	100	29,7	19
1959 ¹	23,6	14	26,1	16	113,5	70	163,2	100	33,4	20

¹ Siffrorna är uppskattade av jordbruksnämnden.

Anm. Avrens är inkluderat i fångstmängdsuppgifterna för åren 1949—1959 men däremot icke för åren 1935—1948. Det beräknade totala avrenset har för åren 1945, 1946, 1947 och 1948 utgjort resp. 7,5, 8,8, 8,9 och 9,5 milj. kg. För åren 1949—1959 är i ilandföringen i utrikes hamnar inkluderad s. k. skrapfisk. Sådan fisk ingår däremot ej i motsvarande siffror för åren dessförinnan och därmed ej heller i kolumnerna "Västkusten" och "Totalfångst". Under sistnämnda åren torde ilandföringen av skrapfisk i utlandet ha varit obetydlig.

Genomsnittliga fiskarpriser och minimipriser på fisk under tiden juli 1955—september 1959, öre/kg

Tid	Västkusten										Sydkusten						Genomsnittet av partinoteringar på strömming i Stockholm ⁸
	Genomsnittliga fiskarpriser ¹					Minimipriser ³					Genomsnittliga fiskarpriser		Minimipriser ³				
	All fisk ³	Sill	Torsk	Makrill	Annan fisk ²	Sill nr 1 ⁴	Sill nr 3 ⁴	Torsk nr 1	Torsk nr 2	Makrill ⁴ (ej liten)	Sill	Torsk	Sill nr 1 ⁵	Sill nr 3 ⁵	Torsk nr 1	Torsk nr 2	
1955																	
3:e kv.	61,2	41,4	77,0	79,0	83,4	59 (45)	39 (31)	63	53	55 (48)	48,2	56,4	65	55	56	53	125,2
4:e kv.	77,5	47,6	107,3	90,5	104,5	55 (36)	35 (22)	63	53	55 (48)	56,0	59,6	65	55	56	53	134,1
1956																	
1:a kv.	65,9	46,3	79,9	120,1	100,5	49 (38)	31 (22)	63	53	55 (48)	66,4	58,1	65	55	56	53	136,0
2:a kv.	73,6	42,5	80,8	69,9	89,0	49 (38)	31 (22)	68	58	55 (48)	58,7	49,4	65	55	53	50	123,4
3:e kv.	68,8	48,0	82,2	98,6	97,2	59 (47)	39 (31)	68	58	55 (48)	47,4	56,1	68	58	55	52	128,9
4:e kv.	74,4	44,5	111,2	96,4	113,6	55 (45)	36 (27)	68	58	55 (48)	53,1	59,5	68	58	56	53	139,4
1957																	
1:a kv.	64,0	42,2	97,2	99,2	115,0	49 (43)	31 (24)	68	58	55 (48)	58,7	54,4	68	58	56	53	135,7
2:a kv.	69,0	42,0	77,0	64,0	89,4	49 (43)	31 (28)	68	58	59 (50)	61,0	51,2	68	58	54	51	125,3
3:e kv.	65,8	47,2	78,8	75,9	93,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (50)	54,0	55,6	68	58	55	52	133,6
4:e kv.	79,4	49,6	96,3	80,6	108,0	55 (44)	35 (27)	69	59	59 (50)	59,2	58,6	68	58	56	53	141,9
1958																	
1:a kv.	66,9	47,1	73,8	73,0	108,2	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (50)	66,7	58,0	68	58	56	53	136,9
2:a kv.	82,5	45,5	84,0	72,9	109,1	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (47)	51,3	53,9	68	58	54	51	123,5
3:e kv.	81,3	53,9	92,7	103,3	104,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,7	58,1	68	58	55	52	132,0
4:e kv.	75,0	47,2	127,6	90,4	131,7	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,4	65,3	68	58	56	53	120,8
1959																	
1:a kv.	53,0	34,9	96,5	95,8	124,8	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	63,3	58,8	68	58	56	53	124,0
2:a kv.	84,8	41,0	96,8	69,9	105,7	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	56,6	59,3	68	58	56	53	128,3
3:e kv.	67,2	48,0	96,1	96,3	110,3	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,5	58,1	68	58	56	53	135,4

¹ Uppgifterna avser försäljningen vid fiskauktionerna i Göteborg, Gravarne, Smögen, Lysekil och Strömstad.

² Skarpsill, saltsill, skrapfisk och skaldjur ej medtagna.

³ Minimipriserna på sill och makrill avser orensad vara samt på torsk rensad vara med huvud.

⁴ Avser minimipriser vid försäljning på s. k. första auktion (för alla köpare). Inom parentes har angivits minimipriset vid försäljning på s. k. andra auktion (för exportörer och beredare i fråga om sill samt för beredare av frysta filer i fråga om makrill).

⁵ T. o. m. 2:a kv. 1956 har gällt ett gemensamt minimipris av 58 öre för sill, som ilandförs i Blekinge.

⁶ Partinoteringen på strömming är det pris, som producentföreningen fastställt att gälla vid försäljning till återförsäljare i och för dennes rörelse, och är sålunda ej jämförbart med de i kolumnerna redovisade fiskarpriserna.

Anm. Såväl de genomsnittliga fiskarpriserna som minimipriserna inkluderar i förekommande fall exempelvis auktionsavgifter och fiskarens andel i lädkostnaden.

Bilaga 5

Utrikeshandeln med fisk, kräftdjur och blötdjur samt beredd eller konserverad fisk m. m. tillhörande kap. 3 och 16 i tulltaxan

År	Utförsel				Införsel			Differens Utförsel- överskott (+) Införsel- överskott (-)
	Kommersiell export		Direkt- land- ningar i utlan- det	Sum- ma	Kommersiell import		Sum- ma	
	fisk, kräft- djur o. blötdjur kap. 3	beredd el. konserverad fisk m. m. kap. 16			fisk, kräft- djur o. blötdjur kap. 3	beredd el. konserverad fisk m. m. kap. 16		
	Miljoner kilogram							
1935/39	25,1	1,4	14,8	41,3	44,5	7,1	51,6	- 10,3
1940/44	5,4	0,4	1,7	7,5	11,6	0,4	12,0	- 4,5
1945....	6,7	0,1	6,7	13,5	16,1	0,9	17,0	- 3,5
1946....	33,6	3,0	13,0	49,6	24,1	5,0	29,1	+ 20,5
1947....	17,2	2,4	10,1	30,2	26,3	5,0	31,3	- 1,1
1948....	47,6	1,6	12,9	62,1	21,5	7,7	29,2	+ 32,9
1949....	45,7	2,7	20,2	68,6	19,6	4,7	24,3	+ 44,3
1950....	34,9	3,3	28,5	66,7	22,9	5,4	28,3	+ 38,4
1951....	50,8	2,0	21,5	74,3	23,1	9,2	32,3	+ 42,0
1952....	54,6	2,4	3,2	89,2	27,7	8,7	36,4	+ 52,8
1953....	47,5	1,7	33,2	82,4	27,0	11,4	38,4	+ 44,0
1954....	51,9	3,1	35,6	90,6	27,5	9,0	36,5	+ 54,1
1955....	50,5	2,3	45,0	97,8	34,3	12,5	46,8	+ 51,0
1956....	40,2	2,6	35,8	78,6	33,7	13,5	47,2	+ 31,4
1957....	42,0	1,9	38,0	81,9	30,2	11,8	42,0	+ 39,9
1958....	35,9	2,9	66,8	10,6	33,8	15,9	49,7	+ 55,9
1959....	38,4	2,8	80,8	122,0	30,5	16,8	47,3	+ 74,7
	Miljoner kronor							
1935/39	7,8	1,3	3,1	12,2	20,9	4,6	25,5	- 13,3
1940/44	2,8	0,3	0,3	3,4	10,4	1,7	12,1	- 8,7
1945....	3,9	0,4	7,0	11,3	18,6	2,3	20,9	- 9,6
1946....	24,4	6,6	10,1	41,1	27,1	9,4	36,5	+ 4,6
1947....	16,8	8,3	5,1	30,2	26,4	9,4	35,8	- 5,6
1948....	33,2	5,3	5,9	44,4	23,0	9,2	32,2	+ 12,2
1949....	26,9	5,8	7,0	40,7	21,4	6,1	27,5	+ 13,2
1950....	22,3	8,8	9,3	40,4	26,2	10,2	36,4	+ 4,0
1951....	33,2	6,2	9,0	48,4	29,3	13,9	43,2	+ 5,2
1952....	37,5	6,9	11,4	55,8	29,4	14,5	43,9	+ 1,9
1953....	33,0	4,9	11,2	49,1	41,1	17,9	59,0	- 9,9
1954....	33,6	9,2	13,1	55,9	47,7	17,9	65,6	- 9,7
1955....	34,2	6,6	16,1	56,9	61,9	24,6	86,5	- 29,6
1956....	31,7	7,7	16,7	56,1	60,3	27,7	88,0	- 31,9
1957....	36,9	5,3	17,9	60,1	59,9	28,6	88,5	- 27,4
1958....	30,6	9,4	29,7	69,7	71,4	37,9	109,3	- 39,6
1959....	33,4	9,7	33,4	76,5	66,9	38,5	105,4	- 28,9

Anm. 1. Vissa beredda eller konserverade varor av fisk och skaldjur, som i den tidigare tulltaxan hänförs till stat. nr 281: 1 och 321: 5, ingår i denna tabell fr. o. m. 1957.

Anm. 2. Siffrorna för kommersiell handel år 1959 enligt tullverkets preliminära statistik. Tidigare års siffror är hämtade från handelsstatistiken.

Anm. 3. För åren 1949-1959 är i direktlandningarna i utlandet inkluderad även s. k. skrapfisk. För åren dessförinnan omfattar motsvarande siffror ej skrapfisk.

Tablå över inkomster (prisregleringsavgifter m. m.) och utgifter för prisregleringen på fisk under tiden
10/4 1946—31/12 1959, allt i kr.

År	Västkusten		Sydkusten		Ostkusten (strömming)		Importfisk	
	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Införselsavgifter
		Pristillägg m. m.		Pristillägg m. m.		Prisutjämningsbidrag ²		
1946.....	1 117 780: 21	1 276 724: 82	124 086: 57	80 276: 72	113 425: 88	—	80 167: 09	
1947.....	1 699 532: 08	1 507 945: 02	196 826: 53	224 512: 86	191 648: 54	140 726: —	295 221: 73	
1948.....	2 239 833: 72	1 949 812: 46	381 401: 55	8 323: 68	245 834: 98	132 597: —	240 298: 87	
1949.....	2 000 733: 09	1 928 838: 41	306 089: 17	292 115: 77	254 064: 84	831 289: 46	247 384: 72	
1950.....	1 546 655: 26	2 560 254: 65	225 914: 41	581 793: 96	236 391: 81	485 874: 74	324 952: 84	
1951.....	2 026 991: 10	1 441 531: 28	314 686: 10	138 400: 72	310 516: 65	525 000: —	836 301: 45	
1952.....	2 152 916: 51	1 713 595: 81	488 976: 85	145 048: 70	448 015: 42	800 000: —	1 326 222: 23	
1953.....	2 309 384: 26	1 757 128: 95	528 363: 87	214 768: 99	534 310: 05	800 000: —	1 352 397: 96	
1954.....	2 323 216: 67	1 563 805: 09	512 834: 04	157 717: 72	501 155: 91	800 000: —	1 322 794: —	
1955.....	1 956 955: 61	1 500 000: —	594 931: 23	446 488: 05	548 105: 17	826 110: 95	2 180 626: 39	
1956.....	1 653 500: 39	2 564 811: 90	299 295: 86	634 727: 07	382 933: 98	582 461: 13	1 707 184: 85	1 560 000: —
1957.....	1 411 977: 28	1 562 371: 21	303 648: 20	752 478: 06	355 869: 48	324 751: 95	1 230 877: 92	1 108 852: 05
1958.....	1 517 551: 29	1 675 000: —	309 853: 68	582 799: 52	395 109: 84	702 548: 09	1 455 745: 03	1 535 000: —
1959.....	1 309 238: 10	1 860 000: —	264 733: 08	3 600 889: 28	463 521: 33	3 650 000: —	1 400 618: 02	1 561 034: 49
Omkostnader 1946—1959		370 324: 49		84 813: 23		3 154: 80		4 — 70 615: 11
Avveckling av statslån		2 500 000: —		500 000: —		500 000: —		
Summa	25 266 265: 57	27 792 144: 09	4 851 691: 14	5 445 153: 70	4 980 904: 88	8 104 514: 12	14 000 793: 10	5 694 271: 43
Underskott.....		— 2 465 878: 52		— 593 462: 56		— 3 123 609: 74		
Överfört år 1946 från clearingkassan för fisk				+ 13 512 113: 71				
Ränteinkomst.....				+ 1 000 000: —				
Uppbörds- och kontrollkostnader.....				+ 2 763 366: 02				
Total behållning ³ / ₁₂ 1959.....				— 190 592: —				
				+ 17 084 887: 73				

¹ Beträffande strömmingsregleringen den 1/4.

² Bortsett från fonder å tillhoppa 543 168 kr., vilka vid regleringssystemets införande ställts till Ostkustens förfogande för prisutjämningsbidrag och sedermera helt åtgått.

³ Beloppet är preliminärt.

⁴ Av beloppet utgör 61 569 kr. 14 öre kostnad för fiskexportrepresentanten och 9 045 kr. 97 öre kostnad för kvalitetskontrollen för fisk.

Anm. »Prisregleringsavgifter» och »införselsavgifter» avser under resp. år faktiskt influtna inkomster, medan »pristillägg m. m.» och »prisutjämningsbidrag» belöper på resp. år.